LAHOLMS TIDNING

N:R 253. ÅRG. 21. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. TORSDAGEN DEN 30 OKTOBER 1952 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 15 öre.

Sexåring åkte gratis 7 timmar på tunnelbanan

STOCKHOLM.

En trött sexårig pojke, som under närmare sju timmar på tisdagen hade åkt fram och tillbaka på tunnelbanan, omhändertogs vid midnatt av en kontrollör, som gjorde en kontrolltur igenom vagnsättet vid Alvik.

Kontrollören tog med sig den lille till T-banecentralen, varifrån man ringde radiopolisen.

Pojken uppgav sig heta Lasse Martinsson och vara bosatt på Pipersgatan på Kungsholmen. I natt lyckades polisen dock inte komma i kontakt med pojkens föräldrar, varför han fick övernatta hos polissystrarna i kvinnliga avdelningen på polishuset. Man är hos polisen mycket förvånad över att hans föräldrar inte efterlyst honom under dagens lopp.

Regnförsäkring för jordbruken blir för riskabel för bolagen

Frågan om en jordbrukens katastrofförsäkring håller f. n. på att utredas. RLF har tillsatt en kommitté och denna har uppdragit åt Jordbrukarnas Föreningsinstitut att redogöra för hur man ordnat saken i andra länder. Till våren väntas rapporten härom vara klar.

— Den enda form av naturskadeförsäkring vi f. n. har i Sverige är hagelskadeförsäkring, säger dr H. Åstrand i utredningsinstitutet för ST. En regnförsäkring ställer sig f. n. alldeles för dyrbar för att något försäkringsbolag skall våga sig på risken. Enda sättet torde vara att söka sig fram till en praktiskt genomförbar katastrofskadeförsäkring i stil med vad som redan länge funnits i Japan och USA.

I Japan sker försäkringen kollektivt kommunvis medan försäkringarna i USA ordnas individuellt. I båda länderna är de försäkringsbolag det gäller halvstatliga och staten får årligen skjuta till pengar. Försäkringarna i dessa länder täcker givetvis inte alla skador som uppstår. En tämligen normal förlust på 10—15 procent på skörden genom regn eller torka får t. ex. jordbrukarna själva stå för.

I USA träder försäkringen i kraft först sedan skadorna uppgått till 40 procent och i Japan först vid 50 proc. Trots detta uppstår stora svårigheter vid bedömandet av skadorna.

Det är heller ingen billig historia beroende bl. a. på att man måste ha en stor administration för att kunna sända ut värderingsmän. Det kan t. ex. hända att 100.000 jordbrukare begär ersättning och då måste det finnas folk att sända ut.

I Canada har man ordnat frågan på annat sätt. Där tar man ut en procent på den försålda varans pris och lägger dessa pengar till en fond varifrån stöd sedan utbetalas sockenvis vid större katastrofer.

Ännu har man inte fått in material från de europeiska länderna där olika former av försäkringar finns. Någon gång i vår räknar man med att ha hunnit igenom materialet så att det kan läggas fram för kommittén.

Präst bad till Gud: förskona vår kyrka från kvinnlig präst

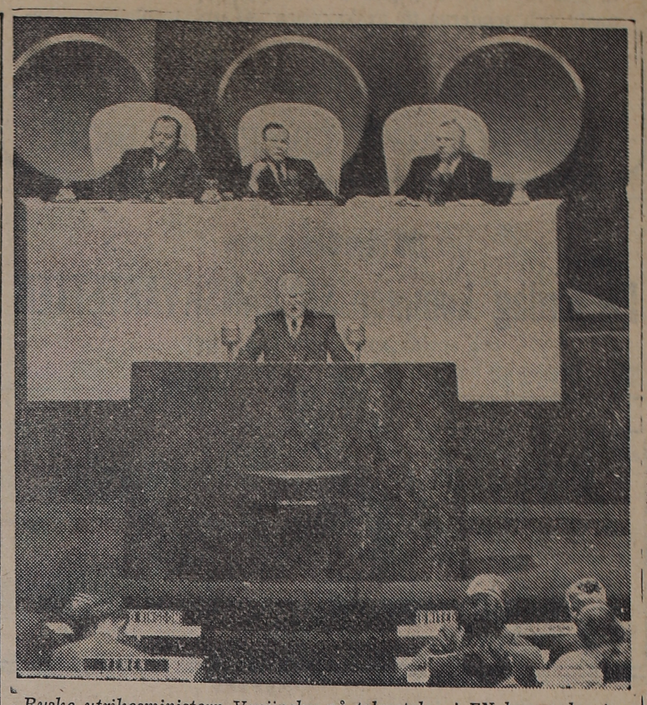
MALMÖ.

"Förskona vår kyrka från kvinnliga präster" yttrade kyrkoherde Rosendahl i Osby i sin bön när han hade Lunds stifts kvinnoråd som auditorium. Flera damer blev chockerade över denna avslutning, och biskop Nygren får nu försöka gjuta olja på de upprörda vågorna.

5-årig pojke på trehjuling dödad av tåg

VÄSTERÅS (TT).

En femårig fosterson till E. Sundgren, Tillberga, blev påkörd av ett tåg då han på tisdagen på sin trehjuliga cykel skulle passera banan och så svårt skadad att han senare avled. Tåget kom ur en svag kurva, och föraren bromsade genast när han såg den lille på banan, men olyckan kunde ej hindras. Gossen fick en stöt i huvudet och slungades i diket. Skadorna var så svåra att han avled strax efter framkomsten till sjukhuset.

Ryske utrikesministern Vysjinsky på talarstolen i FN-byggnaden i Nem York.

Vysjinskij gör hätskt utfall mot USA i FN

NEW YORK. (TT — Reuter)

Hela mänskligheten är intresserad av att få ett slut på kriget i Korea, sade Sovjets utrikesminister Vysjinskij i FN:s politiska utskott på onsdagen.

I ett långt tal, i vilket han besvarade den amerikanske utrikesministern Achesons anförande förra veckan, anklagade Vysjinskij Acheson för "grova förvrängningar".

Acheson hade framställt en huvudfråga: Varför vägrade Sovjetunionen att godtaga principen om frivillig repatriering av krigsfångarna då landet har godkänt principen tidigare i ett antal fördrag.

Vysjinskij förklarade nu att Achesons anklagelse mot Sovjetunionen för denna hade förkastat amerikanska förslag om en överenskommelse i Korea på Moskvakonferensen 1945 var rena "påhittet". Konferensen hade erkänt nödvändigheten av att sätta upp en provisorisk koreansk regering och föreslagit att en blandad kommission skulle tillsättas för att skapa möjligheter för ett demokratiskt och oavhängigt Korea, men "USA saboterade dessa beslut" sade Vysjinskij.

Vysjinskij förklarade att Achesons uttalande att Sovjetunionen hade utbildat nordkoreanska arméstyrkor och hade behållit en hemlig polisstyrka i landet var "löjliga och absurda".

Han angrep Syngman Rhees regim och hävdade att den hade varit till stor skada för sydkoreanerna, att den gjort sig skyldig till förtryck och att den ständigt var engagerad i politiska strider med den sydkoreanska nationalförsamlingen.

Jutar får skörda säden i båtar

Stora områden på mellersta Jylland är översvämmade efter rekordregnet i oktober. Det har kommit 185 mm nederbörd och lantbrukarna har stora svårigheter. På många håll står rotfruktsfälten helt under vatten och man måste ge sig ut i båtar för att kunna skörda.

Danske biltjuven fick 3 månader men villkorligt

HALMSTAD

Den 17-årige dansken, som natten till den 13 oktober gjorde en vansinnesfärd i stulen bil genom Halland och forcerade polisspärrar i Halmstad, Falkenberg och Varberg innan han kvaddade bilen utanför Varberg, rannsakades på onsdagen i Halmstad.

Åklagaren yrkade ansvar på honom för en hel rad förseelser, tågbedrägeri under resa Varberg—Göteborg, uppgivande av falskt namn på hotell, grovt egenmäktigt förfarande, förande av motorfordon utan att inneha körkort m. m. Åtalet gillades till alla delar utom beträffande tågbedrägeriet, och dansken dömdes till tre månaders straffarbete villkorligt. Under tre år får han ej vistas i Sverige, och redan på onsdagen lämnade han genom danska konsulatets i Halmstad försorg landet.

I Göteborg hade ynglingen skrutit för en annan dansk om sina bravader och det var landsmannen som anmälde honom för polisen så att han blev fast.

Andelsslakteri friskade varor med gift-salt

En uppseendeväckande historia är f. n. under utredning av polis- och hälsovårdsmyndigheterna i Borlänge. Man undersöker i vilken omfattning det giftiga nitritsaltet kommit till användning vid behandlingen av charkuterivaror vid andelsslakteriet.

Varorna skall vid en sådan behandling, som är klart förbjuden i livsmedelsstadgan, verka "finare och färskare". Man har upptäckt att avsevärda partier har behandlats med giftet. En tunna, innehållande nitritsalt, har beslagtagits. Såväl förste provinsialläkaren som distriktsveterinären är inkopplade.

Televisionsstart nästa år 30.000 videos igång 1956

STOCKHOLM (TT).

Televisionsutredningens förslag till uppläggning av svenska TV-försök överlämnades på onsdagen till kommunikationsministern av utredningens ordförande, riksdagsman Anders Olsson i Mora. Även utredningens övriga ledamöter var närvarande.

Förslaget går ut på att verksamheten startas nästa år med anläggande av sändarstationer i Stockholm och Uppsala samtidigt som utbildningen av teknisk personal och programpersonal sätts igång. De båda sändarstationerna kommer att täcka omkring 1,2 miljoner människor med television och beräknas bli färdiga, stockholmsstationen omkring 1 juli 1954 och stationen i Uppsala i början av 1955. Interna programförsök, som inte går ut över sändare och alltså inte kan tas upp av allmänheten, startas under första halvåret 1953 och pågår tills sändarna blir färdiga. Först då blir sändningen tillgänglig för allmänheten, alltså i Stockholm omkring 1 juli 1954 och i Uppsala i början av 1955. Utredningen räknar med att denna försökssändning till en början begränsas till några timmar per vecka och sedan efter hand ökas i den omfattning och den takt som de tekniska och ekonomiska resurserna medger.

Efter ett och ett kvarts års försökssändningar bör man ha fått tillräckliga erfarenheter för att bedöma möjligheterna och kostnaderna för svensk television. Om utredningen blir klar med sitt slutliga förslag 1955 och frågan behandlas av riksdagen följande år skulle en reguljär TV-verksamhet kunna börja i juli 1956. Antalet mottagare kan då beräknas vara uppe i c:a 30,000. Apparaterna kommer sannolikt att kosta mellan 1,500 och 2,000 kr.

Enligt utredningen bör man så snart som möjligt tillgodose även andra tättbefolkade områden med TV, t. ex. Göteborgstrakten och Skåne.

Nya vägtrafikförordningen:

Maximum 54.000 kronor böter för felparkering

Felparkering kan, sedan den nya vägtrafikförordningen trädde i kraft vid årsskiftet, resultera i mycket höga bötesbelopp. Eftersom dagsböter kan tillämpas i många fall blir det ibland orimligt höga penningbelopp, som bilägarna får punga ut med.

En stockholmsdirektör fick nyligen böta 300 kronor och en tjänsteman 160 kronor för att bilen parkerats på en kaj i Stockholm. Denna räknas som gångbana, och enligt den nya vägtrafikförordningen får dagsböter utdömas, då fordon "parkeras på väg, så att fara uppstår för personlig egendom eller för trafiken".

Teoretiskt kan en enda felparkering kosta 120 dagsböter à 300 kr, alltså 36,000 kr. Staten tjänar numera mellan 45,000 och 55,000 kr per månad på felparkeringar enbart i Stockholm.

Maximibeloppet för flera parkeringsförseelser samtidigt är 180 dagsböter à 300 kr, alltså 54,000 kr.

Parkeringsböterna har sedan den nya vägtrafikförordningen trädde i kraft blivit en god inkomstkälla för staten. Tidigare gick böterna till de kommunala myndigheterna — som alltså åtminstone hade möjlighet att använda dem till parkeringsplatser — men numera lägger staten beslag på bötesinkomsterna.

Polsk flygtjuv svårt skadad vid kuppförsök på Bromma

STOCKHOLM. (TT)

Den 39-årige polack, som tidigare gjort tre försök att stjäla ett flygplan i Eskilstuna och bege sig hem till Polen, gjorde natten till onsdagen ett nytt försök, denna gång på Bromma flygplats. Han hade emellertid otur och fick ena armen skadad av propellern och måste kalla på hjälp för att komma till sjukhus. Han dömdes på tisdagen till 8 månaders straffarbete villkorligt, för de tidigare stöldförsöken.

Polacken hade lyckats ta sig in på fältet och någon gång mellan kl 2 och kl 3 hade han fått igång motorn på ett sportplan som stod parkerat utanför en av hangarerna. Av någon anledning kom han in i propellerfältet och fick ena armen in i propellern. En av vakterna hörde rop på hjälp och när han skyndade till fann han polacken blödande på marken framför planet. Vakten alarmerade ambulans och polacken fördes till S:t Görans sjukhus.

Propellern träffade polacken på vänstra överarmen och han fick ganska svåra skador. Propellerbladet slogs sönder mot armen och han led svår blodförlust. Vakter på flygfältet hörde motorbullret och rusade till och upptäckte då polacken, som just hade stannat motorn genom att rycka loss en kabel. Polacken var klädd i skinnkläder, som han tydligen dragit på sig strax före stöldförsöket. I flygplanet hittades nämligen hans "civila kläder", som var genomblöta av nattens regn.

Mannen, som är bilmekaniker, hade tidigare försökt stjäla två andra plan. Vid de försöken plockade han bort bromsklossarna och tog av kapellen.

En man från kriminalpolisen förhörde polacken på sjukhuset under förmiddagen. Polacken medgav villigt, att han tagit sig in på flygplatsen för att stjäla ett plan för att lämna Sverige. Han ämnade resa till Polen, vilket han uppgivit även när han blev fast i Eskilstuna.

Skild mor kidnappade 13-årig son i Finland

En 13-årig son till den kände finske idrottsledaren, generalkonsul Arvo Himberg, och hans frånskilda maka, Inga-Lisa Engström, Hälsingborg, har kidnappats av modern och förts till Sverige med flyg. Kuppen genomfördes under det att Himberg befann sig i Rom.

Sonen, Arvo Erik Himberg, bodde under faderns bortovaro hos sin farbror och fick då besök av modern, som ville att han skulle följa med till Sverige. Fadern underrättades i telegram om saken. Sonen framhöll att han inte ville följa med modern och bad fadern om råd. Generalkonsuln svarade att han skulle stanna hos sin farbror.

Fru Engström lyckades emellertid locka med sig Arvo Erik till flygfältet under förevändning att de skulle ta en promenad. Där hade hon skrivit ett meddelande till pojkens farbror och talat om att hon kidnappat pojken.

Generalkonsul Himberg, som till följd av det inträffade fick en hjärtattack, skall resa till Sverige för att hämta sonen så snart han kommit över chocken.

Jag har kämpat i 7 år för min son

"Jag har i sju år kämpat för att få min son bort från en miljö, där han inte passar, där han inte trivs och där det är stor orätt att tvinga honom att stanna." Med dessa ord kommenterar på onsdagskvällen fru Inga Lisa Himberg i Hälsingborg sina synpunkter på kidnappningen av sonen från släktingarna i Helsingfors, vilket hon oförbehållsamt medger men säger sig absolut inte ångra.

— Min son vill nu liksom tidigare stanna hos mig för att få lugn och ro och slippa vara vittne till upprivande gräl i hemmet i Helsingfors. Han var här senast i somras och får nu sällskap med sin nästan jämnåriga syster, vid vilken han är mycket fäst. Vi skall nu söka etablera oss i ett lugnt och stilla familjeliv efter alla stridigheter, understryker fru Himberg, som säger sig utan fruktan se fram emot en eventuell process.

— Jag tror också att min f. d. make snart kommer att inse att han gör klokt i att inte söka tvinga till sig vår son.

Fru Himberg uppvaktades på måndagsförmiddagen av en representant för vardera kriminalpolisen och barnavårdsnämnden i Hälsingborg. De besökande åberopade en anmälan från polisen i Helsingfors, men sedan de hört sig noga för om en del detaljer avlägsnade de sig.

Pojken har enligt vad en släkting uppger själv i ett brev bett modern komma och ta ned honom till Hälsingborg, dit han längtade efter besöket i somras.

Styvmor dränkte 7-årig pojk i göl

HELSINGFORS. (TT — FNB)

För några dagar sedan försvann en 7-årig pojke, Teuvo Jalaa, spårlöst under bärplockning i Sysmä i närheten av S:t Michel.

Pojkens styvmor, Aune Jalaa, har nu erkänt, att hon dränkt honom i en göl.

Styvmodern berättar, att pojken blivit trött och somnat i hennes knä. Hon hade då dränkt honom i gölen och tänkt dränka även sig själv. Hon tyckte emellertid att vattnet var för kallt.

Som motiv för ogärningen anger hon svartsjuka, då pojkens far varit mera fäst vid sonen än vid henne. Hon är själv barnlös.

Polisen är övertygad om att Aune Jalaa inte berättat hela sanningen. Hon vill tydligen inte att man skall hitta pojkens döda kropp och draggningar i gölen har inte givit något resultat.

KUNGSBACKAKVINNAN SÅLDE MASSOR AV KONSTFÖREMÅL

Tjuvgodset har nu växt till en hel liten utställning. Den stulna dryckeskannan studeras av kriminalkonstapel Gunnar Ågren, som var med när kvinnan greps i lördags, och den engelska kungatavlan av överkonstapel Arne Nilsson. Ljusstaken från Domkyrkan är även med (t. h.) på bilden.

12-åriga "mästerdetektiver" hjälpte polisen ta tjuvar

STOCKHOLM.

Två 12-åriga söderpojkar lekte mästerdetektiver i går och lyckades så väl att två inbrottstjuvar blev fast. Sölve Johansson upptäckte upptäckte två män som kom ut från en lägenhet där de tydligen brutit sig in. Han såg de två smyga ut och följde dem. Han bad en kamrat ringa efter radiopolisen och när han träffade på Hasse Rydberg slog dessa sig samman.

De två såg tjuvarna bege sig i väg, men männen upptäckte att pojkarna var efter dem och hoppade då över ett staket vid Kattgränd. Pojkarna efter och hann lagom upp på staketet för att se männen ta sig över ett plank. När pojkarna kom upp på planket såg de männen rusa in i ett hus.

De kom radiobilen och när polismännen rusade in i huset fann de tjuvarna stå och trycka i ett prång. Dessa fördes till kriminalen, där man konstaterade att tjuvarna kommit över en del kläder vid inbrottet. De hölls dock kvar då man misstänker att de har andra kupper på sitt samvete.

Vädret

Landdistrikt: Måttlig till frisk, vid kusten delvis hård vind omkring sydväst. Halvklart till mulet och regnskurar tämligen allmänt. Milt.

Allmänna utsikter för fredagen: Vind mellan syd och väst. Kortvarigt regn, huvudsakligen i de västra delarna. Fortfarande milt.

Sjödistrikt: Styv eller hård bris till delvis styv kultje mellan väst och sydväst. En del regnskurar, eljest god sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:

Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser fr.o.m. den 1 okt. 1952.

Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.
Annonser placeras ej på första sidan.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 7:— kronor.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.

Laholms hushållningsgille

har årsmöte i Lagagården fredagen den 31 okt. kl. 19.

Föredrag av jordbrukskonsulent Henry Gustavsson om "Mat- eller industripotatisodling."

Styrelsen.

Betodlare

Vi äro i tillfälle mottaga beställning på ytterligare legotorkning av betmassa till betfor. Beställning kan göras på tel. 56230, Hälsingborg.

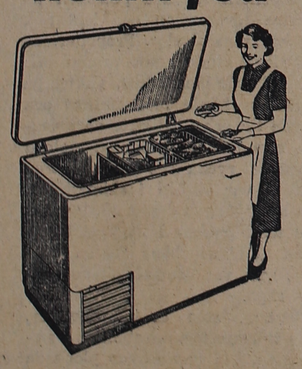
Hasslarps Sockerbruk.

Hishult

Vackra MOSSKRANSAR
försäljes fred. den 31 okt. vid Hishults kyrka kl. 10—12 fm.
Knäreds Handelsträdgård.

Följ med utvecklingen!

Börja "hemfrysa"

Fryskonservering

i hemmen betyder bättre kosthåll, mindre arbete.

Besluta Er alltså redan nu för att

SPARA PENGAR
SPARA TID
SPARA ARBETE.

Göra kosten bättre, variera kosten mera, alltid **"ha mat i huset"**, genom den värdefulla intressanta och roliga
FRYSKONSERVERINGEN.

Kom in och se vår frysavdelning eller kontakta oss för närmare upplysningar.

Vallberga Lantmannaförening
Tel. 52. 100. 152. 162. Växel.

rätt adress för goda **Glasögon**

Glasögonhuset
Stora torg. Halmstad.

Överums nya traktorplog Delfin för fjärrmanövrering

DEMONSTRERAS vid

Sten Anderssons, Måttagård, Stenstorp, **Slöinge,** lördagen d. 1/11 kl. 13.00. Begagna det a tillfälle att studera **den senaste och modernaste nyskapelsen på traktorplogsmarknaden.**

Alla intresserade hälsas välkomna!

AKTIEBOLAGET ÖVERUMS BRUK

Mästocka

På lördag kommer SJÖMANSKVARTETTEN

och spelar upp till dans kl. 8 em.

— VÄLKOMNA —

Oljeeldningsanläggningar

för villor, fastigheter och industrier
INFORDRA OFFERT.
Rörbolaget Alfred Ekelund
BÅSTAD. Tel. 30.

Västra Karups avd.

avhåller ord. månadsmöte i Bygdegården lördagen den 1 november kl. 20.

Program: Förhandlingar, Cabaret av Åstorps SLU-avd:s amatörer, Samkväm. — Röstning till Lucia.

Medlemskontroll! Nya medlemmar hälsas välkomna!

Styrelsen.

Till salu

Kviga,

SRB, kalvningstid omkring 10/11, till salu. **Tel. 75 Knäred.**

Plymouth 36,

4-dörrars, snygg och i prima skick, säljes mycket billigt vid snar affär. **Tel. 785 Laholm.**

Laholms Tidning

har större upplaga än någon annan tidning i s:a Halland

Oskyldiga offer för krig och katastrofer behöva hjälp NU. Hjälp oss att hjälpa! Svenska röda korset — postgiro 900 800.

LT

DEN 30 OKTOBER.

Livsmedelspriser och skördeskador

Varje husmor i vårt land har praktisk erfarenhet av hur mycket livsmedelspriserna stigit. I synnerhet har hon fått känning därav, om hon inte varit i tillfälle att få sin hushållskassa ökad på ett motsvarande sätt. De äkta män och andra, som inte behöver ta närmare befattning med hushållsinköpen och tillika är lyckliga nog att inte, när de sitter vid bordet, av ekonomiska skäl behöva tänka på vad mjölet, smöret, mjölken o. s. v. kostar — det finns trots allt sådana avundsvärda personer i stort antal — har inte heller behövt sväva i okunnighet om prisstegringarna, ty inför valet sörjde den politiska propagandan för upplysning på denna punkt. Och skulle det till äventyrs finnas folk, som inte behöver tänka på kostnaderna för maten de äter och som inte bryr sig om politik, så sörjer Radiotjänst med Sigge Fürst i spetsen för att denna rest av svenska folket inte förblir i ovetskap därom. I ett s. k. speldoseprogram en lördagskväll nyligen fick lyssnarna en åskådlig undervisning om fördyringen. Här skall intet ont sägas därom. Tvärtom. Det skadar nog inte att en del husfäder får en liten lektion i hur svårt det kan vara för deras hustrur att få hushållspengarna att räcka till. Men exemplet på prisstegringen kunde gott ha kompletterats med andra uppgifter. Så att hustrurna inte skall behöva sväva i okunnighet om hur mycket husfaderns övriga utgifter på olika håll stigit.

Det är mycket möjligt att livsmedelskostnaderna stigit mest. Men i så fall är detta fullt naturligt. Medvetet har man som bekant det senatse årtiondet gått in för att höja lönerna mest för vissa låglönegrupper. För fullständighetens och korrekthetens skull bör det emellertid i detta sammanhang omnämnas, att vi härmed icke avser den s. k. kompensationshöjningen för bl. a. de högre livsmedelskostnaderna. Denna lönehöjning har ju varit lägst för de sämst betalda, eftersom den räknats procentuellt på grundlönen. Att de bäst avlönade i detta hänseende intagit en förmånsställning synes man icke ha beaktat. Glädjande nog har emellertid det sociala samvetet inte alldeles slumrat in på den punkten, för vi vet ju vilket väsen det blev kring de sorgliga grispremierna, som ju mest gynnade dem, som sålt det största antalet grisar. Med detta vill vi bara konstatera ett faktum, icke ingå i någon polemik om grispremierna. Det kan gott sägas, att de var ett misstag, åtminstone ur politisk synpunkt. Vid valet kom de att utnyttjas huvudsakligen mot jordbruksminister Norup, men det bör poängteras, att premierna inte var hans "uppfinning". Förslaget om dem framlades nämligen av en enhällig förhandlingsdelegation, då jordbrukspriserna behandlades. Men nu bar ju prisuppgörelsen jordbruksminister Norups signatur, och det länder honom till heder, att han stod för uppgörelsen och inte hänvisade till förhandlingsdelegationen.

Att det är naturligt, att livsmedelskostnaderna stigit mest, beror helt enkelt därpå, att just jordbruksarbetarna tidigare varit särskilt lågt avlönade. Vidare har livsmedelshandelns anställda fått förbättrade anställningsvillkor, och kostnaderna härför måste också tagas någonstans. Vi strävar alla efter att förbättra vår levnadsstandard, och detta är en riktig strävan, som förtjänar myndigheternas hjälp och stöd. Men levnadsstandarden bör inte bygga på att vissa folkgrupper skall vara ett slags "kineser" som skall arbeta mot lägre lön än andra.

Nu har priserna på viktiga råvaror börjat falla. Vid såväl prisfall som prisstegring förhåller det sig så, att det ena drar det andra med sig. Man torde därför på sina håll nu vänta en allmän prisnedgång, och om en sådan kommer, lär den även komma att gälla livsmedel. Häremot nog intet att invända, i synnerhet som det kan befaras, att livsmedelsproduktionen blir så stor, att avsättningssvårigheter uppstår. Nu har emellertid situationen komplicerats av de stora regnskadorna på skörden i höst. Riksdagen har som bekant när kriget och faran för livsmedelsbrist var i färskt minne utfäst sig att se till att jordbruksbefolkningen får en mot den allmänna standarden svarande inkomst. Något bör väl en sådan utfästelse vara värd, helst som intet av de politiska partierna reserverade sig däremot utan tvärtom gav uttalandet sin odelade anslutning. Det blir en svår uppgift att komma fram till en prissättning, som tillförsäkrar jordbrukarna och lantarbetarna en skälig inkomst och samtidigt tillgodoser konsumenternas berättigade krav ifråga om livsmedelspriserna. Regnskadorna har som sagt komplicerat situationen.

G. B—d.

LAHOLM

Trafikolycka i Genevad.

En sjuårig flicka, Ulla Nilsson från Nygård, Eldsberga, räddades på ett fantastiskt sätt från döden vid en trafikolycka i Genevad på onsdagen. Händelsen inträffade vid 15-tiden på eftermiddagen, då flickan just hade varit och köpt kakor på konditoriet i Genevad. När hon kommit ut med sin cykel på vägen, förlorade hon herraväldet över cykeln, som föll omkull på höger sida av vägen. Flickan blev liggande ovanpå den.

I samma ögonblick kom från andra hållet en lastbil från Hälsingborg, lastad med 4,5 ton. Föraren kunde inte bromsa bilen och trodde att en allvarlig olycka inträffat. Cykeln hade emellertid kommit mitt emellan bilens framhjul och styrstången grep tag i bilens framaxel. På det viset fördes cykeln, med flickan liggande ovanpå, flera meter fram på vägen. Flickan ådrog sig bara några skrubbsår och föreföll inte särskilt uppskakad av det ruskiga intermezzot. Hon fördes genast efter händelsen i droskbil till hemmet, där överlyckliga föräldrar fick reda på hur deras dotter på ett fantastiskt sätt undgått döden.

Kyrkofullmäktige i Laholm

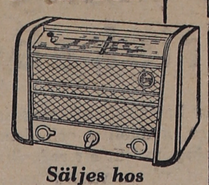
hade i går kväll sammanträde under ordförandeskap av kyrkoherde Melcher Håkansson. Enda ärendet gällde fastställandet av utgifts- och inkomststat för 1953 vilken godkändes i enlighet med kyrkorådets förslag, i går återgett i Laholms Tidning. Utdebiteringen fastställdes till 75 öre för såväl kyrkokassa som prästlönekassa vilket betyder en minskning mot föregående år med 13 öre. Åt kyrkovärd Oskar Jönsson i Skogaby uppdrogs att ordna med omtäckning av uthusets tak.

Oljeeldade kaminer

A.-B. LAHOLMS JÄRNHANDEL
Tel. 134 o. 204 Laholm

PHILIPS RADIO

känd för sitt goda ljud

Säljes hos

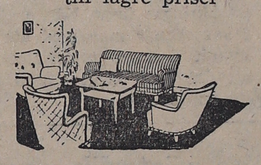
Gustav Nilsson Radio
Laholm Tel. 167.
Reparationer alla märken.

Barn tände på halmstack.

I tisdags gick åter brandlarm i Västra Karup. Några lekande barn hade tänt eld på en halmstack hos lantbr. Josef Liberg i Lillaryd. Halmstacken hade vid tröskning ett par dagar innan tillfälligt placerats precis utanför logen och då elden låg mot denna var det stor fara för att hela gården skulle övertändas. Tack vare att brandkåren snabbt var på platsen samt att det i en förbiflytande häck fanns god vattentillgång kunde en mera allvarlig katastrof undvikas. Skadorna inskränkte sig nu till den förstörda halmstacken.

Bättre möbler

till lägre priser

JI-PE Fabriken
Tel. Norra Össjö 6
Tel. Genevad 134

Läroverken.

Nära 100 allmänna läroverk i landet föreslås av skolöverstyrelsen få rätt att höja avgifter till biblioteks- och materialkassan till högst 15 kr. per termin.

Veterinärerna.

Leg. veterinär Bo Telemo, Tönnersjö, skall till årets slut tjänstgöra som extra veterinär vid den civila husdjurssjukvården i Bohuslän med verksamhet i första hand inom Strömstads distrikt.

Laholms hushållningsgille

har, som framgår av annons, årsmöte i Lagagården i morgon kväll. Vid samma tillfälle kommer jordbrukskonsulent Henry Gustavsson att tala över ämnet: Mat- eller industripotatisodling.

FRIA ORD

RÖDA KORS-SOARÉ I LAHOLM

Till en röda kors-soaré ska ordnas en tombola, och till denna behövs vinster. Dockor och handarbeten av olika slag, förkläden, vantar men också allt annat, som Ni själva skulle vilja vinna, taga vi med största tacksamhet emot.

Röda Korsets välsignelsebringande arbete känner alla. Kretsen i Laholm har under den gångna sommaren bl. a. verksamt bidragit till att kolonien vid Mellbystrand för 21 st. barnförlamade barn kom till stånd.

Denna verksamhet vill vi om möjligt fortsätta.

Genom att skänka en vinst till vår Röda Kors-tombola bidrager Ni till att så kan ske. Vinster mottagas å Laholms Sparbank.

Laholms stads Röda Kors krets
FOLKE WILLSTRAND
ordf.

En liten man kom in i diversehandeln, vände sig till handlaren och visade honom ett vitt pulver i en liten påse.

—Vill ni smaka på det här och försöka tala om vad det är för något, sa den lille mannan. Handlaren smakade på pulvret och smackade.

— Enligt min mening är det soda, sade han.

— Ja, det tror jag också, sa den lille mannen, men min fru tror att det är råttgift. Vill ni inte smaka en gång till så att man kan vara alldeles säker....

*

— Går ni och tigger på gatan? Har ni då inget yrke?

— Jodå. Jag är myntsamlare!

Stormarknaden i Laholm

i går skilde sig inte nämnvärt från tidigare. Det vill säga det var gott om stånd och försäljare av olika slag. Det som utbjöds och naturligtvis även såldes i viss omfattning, var de gamla vanliga marknadsvarorna. Karamellstånden var som vanligt talrika, och försäljarna av gipskatter och liknande prydnadsföremål var det också gott om. För något tiotal år sedan brukade det berättas för yngre människor, att gipskatteförsäljare hörde till marknadslivet i forna dagar. Men vi modernare människor har ingen anledning att le däråt. För värre än nu kan denna kommers aldrig ha varit. Naturligtvis får "gipskattegubbarna" sälja, ty annars skulle de väl inte bli fler och fler.

På marknaden salufördes också en stor mängd laggkärl och annan träslöjd. Och det är ju sådant som hör hemma på en marknad.

Ett tivoli fanns också på Tivolitorget. Vädret var ju inte det bästa, men det var ändå en del folk, som trängdes kring tivolitälten.

Marknadsfolket var inte över sig talrikt. Någon större invasion var ju inte att vänta, så även på den punkten får man anse marknaden traditionell. Vi vill hoppas, att marknadsfolket i eget intresse mest gynnade stadens fasta affärer.

— —

De två gamla vännerna Andersson och Lundström möttes och följande dialog utspann sig:

—Nå, hur slutade det där gräl et du hade med din fru?

— Jo, kan du tänka dig, hon kom krypande till mig på sina bara knän!

— Menar du verkligen det? Vad sa hon då?

— Jaså, du gömmer dig under sängen, din fege usling!

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL. 19
Torsd. fred. lördag kl. 8. Sönd. 6 o. 8. Barnförbjuden.
TEXAS CARNIVAI
Esther Williams, Red Skelton.

SCALA LAHOLM
Lördag kl. 8 Söndag kl. 6 o. 8. Bfbj.
PIRAT-DROTTNINGEN
Jean Peters, Louis Jourdan.

Våxtorp

Nytt tak på Våxtorps kyrka.

Kyrkofullmäktige i Växtorp höll i går sammanträde under ordf.-skap av kyrkoherde A. Hallind. Därvid fastställdes utgifts- och inkomststat för år 1953 vilken slutade på 24.981 kr. med en utdebitering av 4 öre pr skattekrona.

Till nytt tak till kyrkan beviljades 5.000 kr., för bilskjutsar till kyrkobesökare 2.000 kr., till cykelställ 350 kr., möbler till kyrkans sammanträdesrum 800 kr. samt 5.000 kr. till skatteregleringsfonden. Beslöts anordna kyrkbuss första söndagen i advent.

Hishult

Nya gator i Hishult för 131,000 kr.?

Enligt väg- o. vattenbyggnads styrelsens nu framlagda förslag till vägförbättringar inom den närmaste tiden upptages bl. a. ett belopp på 131,000 kr för omläggning av vägar i Hishults samhälle under år 1953.

Farbor Nils: — Jaha, kära lilla Elsa, du är alltså lyckligt förlovad. Nå, när ska bröllopet stå nda?

— Å, det vet jag inte så noga. Man behöver väl inte gifta sig med förste bäste man, som man råkar bli förlovad med!

Skador för 200.000 vid brand vid Falkenberg

Värden för bortemot 200,000 kronor gick till spillo vid en explosionsartad brand i Fauås tidigt i går morse — den andra stora branden i falkenbergsorten på mindre ä nen vecka — då lantbrukare Herman Nilssons nyuppförda ladugård och bärgningslänga lades i aska. Tack vare ett raskt ingripande av Falkenbergs brandkår lyckades man rädda mangårdsbyggnaden, belägen endast ett 20-tal meter från eldhärden. Hela djurbesättningen lyckades man föra i säkerhet, medan värdefulla maskiner och redskap blev lågornas rov. Skadorna taxeras preliminärt till 200,000 kronor, och då ägaren hade lågt försäkrat, gör han en kännbar förlust.

Mer pengar behövs till Hallandsgården i Lund

Studenternas huskampanj fram gångsrik men bygget är ännu ej säk rat.

Hallands Nation i Lund sätter i dagarna i gång andra etappen av sin insamling till stiftelsen "Hallandsgården" i Lund. Tidigare har hänvändelser som bekant gjorts till länets landsting, städernas och köpingens fullmäktige samt landskommunerna. Denna vädjan har bemötts på ett för nationen synnerligen glädjande sätt, och byggnadsplanerna har härmed ryckt ett mycket stort steg närmare sitt förverkligande. Emellertid återstår ännu ett betydande belopp, innan den minimisumma, kr. 250,000, har uppnåtts. som nationen anser sig behöva för att kunna genomföra bygget på ett ekonomiskt fullt betryggande sätt. Nationen vänder sig därför nu till företag och enskilda i hembygden, till hallänningar på andra håll i världen, gamla nationsmedlemmar m. fl. med en vädjan om bidrag, större eller mindre, kontant eller in natura (t. ex. byggnadsmaterialier). I dagarna utsändes i stor upplaga två upprop, ena utfärdat av byggnadskommittén, det andra av H. K. H. prins Bertil, landshövding Reimer Johansson m. fl. Näringslivets granskningsnämnd har till nationens förfogande ställt kontrollpostgirokonto n:r 90 05 48, på vilket bidrag kan insättas.

Glöm ej
förnya Eder månads-prenumeration på
Laholms Tidning
Pris kr. 3:—

Studiecirkel där alla kan vara med

ASTRID PETTERSSON.

En studiecirkel bör väl helst bestå av några utvalda och för ämnet särskilt intresserade medlemmar. Man bör dock alltid i en förening göra sig frågan: hur blir det för dem som står utanför? Eftersom den lilla gruppen studieintresserade sluter sig samman, vidgas klyftan mellan den och de övriga. Många föreningar har fått göra den erfarenheten, och många vägar har prövats för att få in fler och fler i den mindre gruppen. Tävlingar har försökts, kurser för bättre förståelse för konst, musik, hemslöjd m. m. Kurser där man diskuterat sociala problem ha, särskilt när det gäller föreningar för kvinnor, spelat en stor och märkbar roll. De flesta deltagarna är mödrar, och omtanken om barnen tvingar modern att lära känna det samhällssystem, som i ännu högre grad än hon själv får ta hand om barnens uppfostran.

Ifråga om kurser för att förstå konst har ekonomin spelat första fiolen. Man har sagt: Hellre en vägg utan tavla än med en nerdragande sådan. Och — tavlan man hade därhemma blev kanske inte inspirerande längre efter det fina konstföredraget, men fläcken som oblekt satt kvar på tapeten efter den gjorde det omöjligt att ha väggen bar.

Ifråga om konsten att läsa har kurserna också medverkat till vidgad syn på boken. Men receptet, hellre en tom bokhylla än dåliga böcker, har inte sagts på samma sätt som ifråga om tavlor. Kan inte säjas på samma sätt heller. Boken har lämnat ett annat spår efter sig i vår hjärna.

Något som hittills inte synes ha intresserat kursverksamheten är den koncentrerade form av ordkonst som novellen utgör. Dikten, som i få ord ger många tankar, boken som i många ord ger en bild av samma sak, och novellen som ett mellanting. Den goda novellen har aldrig fått samma framträdande roll som den lilla akvarellen i sin enkla ram. Men den kommer kanske.

Den borde komma som ett mellanting mellan kurs och studiecirkel, som ett mötesprogram där ingen står utanför. För SLKF med sin egen tidning är formen mycket lätt ordnad. En god novell publicerad i tidningen, den läses av alla medlemmarna och den diskuteras sedan efter ev. högläsning på mötet. Men för att den skall kunna sätta diskussionen och tankarna än mer i gång borde till varje novell fogas frågor, som man därhemma i ensamhet tar ställning till och sedan diskuterar vid mötet.

Noveller, där de diktade personerna belyser samhällets skyldighet mot individen, eller m. a. o. noveller med social tendens. kunde samtidigt fylla en tredje uppgift: att få kvinnorna mera intresserade av samhällsfrågor.

Förslaget har framförts till SLKF:s förbundsstyrelse och man får hoppas att det kommer att diskuteras ute i de olika distrikten. Ett intimare föreningsliv måste bli vår paroll. Ett parti som har en stark föreningsorganisation att falla tillbaka på är alltid starkt. Ju mer vi kan effektivisera arbetet ute i avdelningarna, ju säkrare plattform starta vi från när det gäller att välja representanter i samhällets styrande organ. Valet, som vi nu efteråt med förebråelse diskuterar som ett soffliggareval, går inte att ändra. Men det finns ett ord framåt i diskussionen: Gör alla partimedlemmar socialt diskuterande. Börja med den lätta formen, boken eller novellen, med de trovärdigt diktade personerna. Vi kvinnor har inte alltid så lätt att hänga ut våra innersta tankar till andras beskådande, men kan vi gömma oss och vårt innersta bakom en annan ger vi gärna vårt ord i debatten, det bevisas ständigt i vår hitintills mest omhuldade mötesform — symötena med ty åtföljande prat. När det blivit en självklar plikt för varje SLKF:are att ha tidningen Budkavle och för varje SLU-are att ha SLU-Bladet har vi i dem studiehandböcker, och även om vi, av en eller annan orsak inte kan gå på mötena vet vi ändå vad man diskuterar där, ty det kan vi läsa i dessa tidningar.

Astrid Pettersson.

Norra Åsbo häradsrätt

har hållit sammanträde under ordförandeskap av förste tingsnotarie Åke Gisby och häradshövding Arthur Ramfors.

Trafikförseelser

En örkelljungahandlande som med lastbil överskridit högsta medgiven max.-lasten med 4.080 kg. dömdes att böta 50 dagsböter à 4 kr.

Häleri

En lantbrukare och kreaturshandlande i Munka-Ljungby stod tilltalad för häleri, vilket bestod i att han köpt fyra stycken gyltor som han haft skälig anledning misstänka var åtkomna genom brott.

Säljaren, som för närvarande avtjänat straff för denna affär, hade under falska uppgifter om namn, yrke och hemvist, köpt djuren genom förmedling av Halmstads slakteri av en lantbrukare i Halland, utan att betala dessa. Gyltorna, som i inköp skulle kostat 1.940 kr. hade sålts till kreaturshandlaren för, enligt säljarens uppgift 1.200 kr. och enligt köparens för 1.400 kr. Den sistnämnde hade omedelbart sålt gyltorna för 1.600 kr. och hävdade inför rätten att han inte kunnat misstänka att djuren var oärligt åtkomna.

Slakteriet yrkade i skadestånd för sina kostnader och för gyltorna sammanlagt med 2.202 kr. Häradsrätten ogillade åklagarens talan och frikände den tilltalade.

Rattfylleri

En snickare i Skånes Värsjö dömdes vid häradsrätten för tredje gången för framförandet av bil i berusat tillstånd och för grov vårdslöshet till 3 mån. fängelse. Den dömde har två gånger tidigare dömts för samma förseelse till resp. 1 och 3 mån. fängelse.

Egenmäktigt förfarande

En tröskverksarbetare bosatt i Örkelljunga, som olovligen tagit sin fosterfaders bil och nyttjat denna för eget bruk dömdes till 3 mån. fängelse villkorligt med övervakning. Bilen hade dessutom saknat försäkring och inte varit inregistrerad samt varit försedd med falsk registreringsskylt. Den tilltalade hade dessutom inte varit innehavare av körkort. En kamrat till den tilltalade som åkt med bilen dömdes till 50 dagsböter à 4 kr.

Ysby

Ysby SLKF-avd.

har hållit möte hos fru Anna-Lisa Gottfridsson. Ordf. fru Emmy Jönsson hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat. Nästa möte blir i slutet av november eller början av december med fruarna Ella Larsson och Ester Kristoffersson, som värdinnor. Studieledaren framkom med förslag på ämnen, som man skulle studera under vintern i studiecirkeln. Ordf. avslutade mötet och man samlades till en trevlig kväll kring ett läckert kaffebord.

Orientering om HSB vid möte i Laholm i går

Försöksteckning visade att intresse för HSB-hus finns.

HSB i Halmstad hade i går kallat till ett sammanträde för att utröna intresset för bildande av en HSB-organisation i Laholm.

Ombudsmannen i Halmstads HSB Allan Davidsson hälsade välkommen. Ett 25-tal personer hade hörsammat inbjudan. Ombudsmannen i HSB:s riksförbund, Malte Mattson, Stockholm, var även närvarande.

Davidsson nämnde bl. a. att man länge haft tankar på att bilda en HSB bostadsrättsförening i Laholm. Och inte minst nu sedan ett stort antal bostadssökande hade anmälts till DK om lägenhet. Tal. nämnde olika förhållanden i Halmstad, bl. a. att 400 lägenheter är uppförda i HSB-regi. Hyrorna i fastigheter, som uppföras nu, är för en 2-rumslägenhet med 56 kvm. 150 kr. inkl. värme och insatsen är 1,500 kr. För en 3-rumslägenhet om 70 kvm. är det cirka 1,800 kr i insats och hyran 170—180 kr. pr mån. även här inkl. värme. Samtliga lägenheter erhåller bostadsbidrag för lägre inkomsttagare. Hyrorna i Laholm beräknas bli billigare på grund av lägre tomtpriser och billigare byggnadskostnader.

Vid en försöksteckning, som inte på något sätt var bindande, anmälde 12 st. sitt intresse för HSB-bebyggelse.

Till kontaktman utsågs byggmästare Nils Larsson, som lämnar utförligare upplysningar. Vid ett senare tillfälle kommer ett möte att utlysas för att bilda en bostadsrättsförening.

Knäred sänker skatten 30 öre

Knäreds kommunalnämnd har uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år. Densamma slutar på 386,554 kr. och upptar som största utgiftspost skolan med 113,862 kr. Till skatteregleringsfond avsättes kr. 14,147 och till oförutsedda utgifter 17,920 kr.

Utdebiteringen för borgerliga kommunen var i fjol 9:10 och för kyrkan 70 öre. I förslaget för nästa år har kyrkan höjt till 1 kr. medan den borgerliga kommunen sänkt till 8:50, varför om det nu föreliggande förslaget går igenom skatten i Knäred sänkes med 30 öre.

Karup

Karups hushållningsgille

har haft sammanträde under ordförandeskap av lantbr. Erik Larsson, Veka.

Till ordf. omvaldes Erik Larsson, Veka (suppl. Bertil Nilsson, Veka). V. ordf. blev Sven Pålsson, Hasslöv, suppl. Karl Anton Nilsson, Torup, Hasslöv. Till styrelseledamöter valdes Filip Wilhelmsson, Hemmeslöv, suppl. Algott Sebelius, Hemmeslöv, fru Elsa Nilsson, Eskilstorp, suppl. fru Margit Ahlström, Gräsryd, samt fru Annie Pettersson, Bingsgärde, Hasslöv, suppl. fru Tyra Bengtsson, Prästgården, Hasslöv. Till revisorer valdes Einar Bengtsson, Hasslöv och Gustav Jönsson, Nya Skottorp, suppl. Bengt Bengtsson och Erik Svensson, Östra Karup.

Till extra ombud valdes Edvin Nilsson, Lya, Erik Pettersson, Bingsgärde, Guster Nilsson, Tvehöga, Ernst Pålsson, Lögnäs, Gösta Göransson, Rostorp. Beslöts att anordna antingen en husmoders- eller jordbruksdag under kommande år. Beslöts att verka för ett potatisbränneri i södra Halland.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

75 år

fyller i dag fru Hilda Jönsson, Strandpromenaden, Båstad, maka till köpman Gustaf Jönsson. Född i ett barnrikt småbrukarhem i Östra Karup kom fru J. i unga år ut i världen för att själv tjäna sitt uppehälle och hade därvid platser på ett flertal ställen innan hon för snart 45 år sedan ingick äktenskap med dåvarande lantbrukaren Gustaf Jönsson i Salomonhög, Grevie. Efter några arbetsamma år på jordbruket flyttade makarna för 31 år sedan till Båstad där de lät uppföra den villa vid Strandpromenaden som de ännu bebor. Här övergick maken till affärslivet och för fru J. som varit van vid det många gånger hårda arbetet på lantbruket blev det nu för första gången tid över att ägna sig åt det sociala intresse fru J. alltid haft. Fru J. som är en klarsynt och rättrådig kvinna blev i Båstad anlitad för ett flertal kommunala uppdrag o. var under ett flertal år ledamot av nykterhetsnämnden och fattigvårdsstyrelsen, från vilka uppdrag hon numera dragit sig tillbaka.

70 år

fyller i dag lantbrukaren Tolftin Ebbeson, Mästocka.

Jubilaren är den tolfte i en stor syskonskara, född i Mörkhult i Veinge. Det var klent med förtjänsten i hemmet och tidigt fick barnen själv förtjäna sitt bröd. I unga år reste jubilaren som så många andra unga män till Amerika och här ute stannade han i många år. Han återkom till hemlandet 1920 och inköpte då ett mindre lantbruk intill Mästocka bygdegård. Detta sköter han alltjämt på ett mycket bra sätt och är för övrigt en trevlig och gemytlig man varför det säkerligen blir hyllningar på högtidsdagen.

60 år

fyller i dag depåföreståndare Gustaf Rudolf Vallin, Prestorp, Markaryd.

Kyrkosångsdag anordnas den 6 november i Laholm

PREDIKAN HÅLLES AV TE OL. DR GUNNAR ROSENDAL, OSBY.

Hallands kyrkosångsförbund anordnar torsdagen den 6 november en kyrkosångsdag i Laholms kyrka. Medverkande blir Varbergs kontraktskör under ledning av musikdirektör Folke Alm, Laholms kontraktskör under ledning av musikdirektör H. Löwenadler samt Hallands kyrkosångsförbunds kör under ledning av musikdireötör Folke Alm. Orgelmusiken utföres av musikdirektör Gustaf Carlman.

På onsdag den 5 november kl. 19 hålles ett möte på Stadshotellet i Laholm för präster, kyrkomusiker och andra intresserade. Bl. a. blir det då en diskussion över ämnet "Mässboken del I, erfarenheter och önskemål efter 10 års bruk". Inledare blir musikdir. Carlman och teol. dr Rosendal.

Programmet för kyrkosångsdagen den 6 nov. har följande utseende:

Kl. 11.00—12.30 högmässa: Ps. 166: 1; 162: —; 168: 7; 164: 1—3; 171: 5. Texter: som vid Kyrkmässa. Körsång efter trosbekännelsen: Hymn vid kyrkmässa ur Evangelisk tidegärd. Postludium: Vad skall oss kunna skilja från Guds kärlek, kantat för kör, stråkar och orgel. Predikant och liturg: Kyrkoherden, teol. dr. Gunnar Rosendal, Osby. Körledare: musikdirektör Folke Alm, Varberg. Organist: musikdirektör Peter Pålsson, Laholm.

Kl. 12.45—14.15. Repetition med förbundskören i kyrkan.

Kl. 15.15—16.00. Årsmöte i kyrkan.

Kl. 16.00—17.30. Middag å Stadshotellet. Pris kr. 6:75 per person. (Sandwiches, varmrätt, dricka, kaffe inkl. dricks).

Kl. 17.30—18.45. Repetition med förbundskören i kyrkan.

Kl. 19.00. Musikstund i kyrkan. H. Fr. Micheelsen: Herren, vår Gud, är en konung, orgelkoral. Musikdirektör Gustaf Carlman. Kristianstad.

Stark historisk roman av Edvard Andersson i LT — som fortsättningsberättelse

PUBLICERINGEN AV "EN AV STENBOCKS GETAPOJKAR" BÖRJAR MED DET SNARASTE.

De flesta sydhallänningar torde känna till skalden och författaren Edvard Andersson i Skottorp. Han var en ursprunglig diktarbegåvning och bl. a. utgav han en diktsamling, som han kallade Dagsländor och som fick ett mycket gott mottagande av kritiken. Även som prosaist var han framstående, och Laholms Tidning har av hans efterlevande maka förvärvat publiceringsrätten till hans historiska roman "En av Stenbocks getapojkar". Handlingen i denna utomordentligt välskrivna berättelse är förlagd till

EDVARD ANDERSSON.

södra Halland under Karl XII:s tid, och händelserna kommer att utspelas på platser, som är välkända för ortens folk.

Publiceringen av "En av Stenbocks getapojkar" börjar om ett par dagar. Romanen kommer emellertid icke att gå som vanlig följetong. (Vår nästa följetong blir f. ö. en stark roman av Bera Falk).

Edvard Andersson var född i Grevie församling i Kristianstads län 1877. Han kom emellertid att tillbringa sin barndom i Fågelsång i Våxtorp, där fadern inköpte ett jordbruk. Förf. studerade i sin ungdom en tid i Lund men emigrerade 1903 till Amerika. Han återvände 1912 till hembygden och byggde en gård i Skottorp. Senare köpte han Östergård i Veka, vilken han innehade till sin död 1927.

BLOTTAT KÄNSLOLIV

En cause celebre tilldrar sig för närvarande allmänhetens intresse i New York. Den kände psykiatrikern dr Hal Wells har blivit stämd av en ung kvinnlig patient, miss Rita Smith, som kräver 50.000 dollars i ersättning för "den stora chock hennes känsloliv blev utsatt för då hon psykoanalyserades iförd endast ett par diminutiva trosor".

Miss Smith, som är 29 år och som säger att hon har betalat dr Wells 2.45 dollar för konsultationen, förklarar att hon "låg på en divan iförd sina trosor medan den åtalade satt på en stol vid sidan av henne och försökte utforska de innersta och hemligaste sidorna av hennes känsloliv".

Dr Wells å sin sida förnekar kategoriskt anklagelserna och betecknar dem som "skandalösa och chockerande".

*

— Den nya hyresgästen ovanpå kastar alltid slängkyssar åt sin hustru när han går på mornarna! Varför gör aldrig du det?

— Jag? Jag känner henne ju inte alls....

Senaste nytt:

Murare drogs upp i hiss, skadades av murbrukskar

MÄRKLIG OLYCKA I GÅR I EN DANSK STAD.

STOCKHOLM i dag.

En murare i Aarhus fyllde på onsdagen ett murbrukskar med en massa skräp i andra våningen till en nybyggnad. Han fastgjorde karet vid hisslinan och gick ned till gatan för att lösgöra linan.

Först drog han linan runt omkring sig själv för att få ordentligt tag. Karet var emellertid tyngre än karlen och dansade ner med full fart, hissade honom upp i luften och gav honom en ordentlig smäll när de möttes på halva vägen, meddelas det av UP till morgontidningarna. Då karet gick i marken lossnade botten. Därvid blev muraren den tyngre, sjönk hastigt igen, fick en ny smäll på halva vägen och hamnade med en duns i gatan. Halvvimsig knöt han upp repet kring sig, varvid resterna av karet lydde tyngdlagen och sjönk och träffade murarens huvud innan karet lade sig till ro.

Muraren fördes till sjukhus för att få sina skråmor omsedda men kunde vanka hemåt kort därefter.

England vill sälja mer kol o. koks till Sverige

MALMÖ i dag.

Storbritannien kommer med all sannolikhet att kunna offerera mer kol och koks, då de anglo-svenska handelsförhandlingarna för nästa år börjar i slutet av november.

Hur mycket är ovisst, men situationen ter sig enligt expertisen i London ljus för den brittiska exporten av kol och koks nästa år, meddelar SDS londonkorr. Man tror, att de kvantiteter, som uppgjordes för exporten till Sverige för detta år, kommer att överskridas. Sverige skulle i år införa minst 1,2 milj. ton och 200,000 ton koks. I slutet av september hade redan 213,000 ton koks och något över 2 milj. ton kol levererats.

Ett knippe historier, delvis från Halmstad

SAMLADE OCH ÅTERBERÄTTADE AV J. P.

DET VAR när Grönköpings smalspåriga järnväg nyligen var öppnad för trafik som en passagerare ropade genom det öppna fönstret: Hallå lokförare, varför stannar ni inte vid denna station, det var här jag skulle stiga av? — Lokföraren: Nej, stinsen här och jag är inte av samma mening i politik och därför bryr jag mig inte om att stanna vid hans station.

En flintskallig herre går förbi en parfymaffär och får i skyltfönstret se en skylt där det reklameras för en pomada som på 14 dagar frambringar hår på en skallig hjässa. Inkommen i butiken får han till sin förvåning se att försäljaren (affärens innehavare) också är "flintis" och frågar var för så? — Jo, kom svaret, det är för att visa följderna av att icke använda detta hårväxtmedel.

En passagerare på en båt över Nordsjön sitter trots kylan uppe på däcket och dricker sitt eftermiddagskaffe. Tillfrågad av en annan passagerare varför han gör så, sade han: Jo, därför att när jag dricker det därnere kommer det upp men här går det ner.

Två gamla gummor i byn träffas i handelsboden och så säger den ena: Tänk att Pettersson skulle dö så hastigt; läkaren var där bara en enda gång. Den andra gumman: Ja, läkarvetenskapen har gjort så stora framsteg nu så det behövdes nog bara ett besök.

En man kommer på småtimmarna ut från stadshotellet och frågar en annan han möter om det är solen eller månen som skiner så vackert. Svaret blev: Jag är tyvärr också främling på staden så jag kan inte ge er besked om saken.

Främlingen är kommen till västkusten och går och betraktar de små stugorna och trädgårdarna samt finner att i de flesta täpporna finnes en fågelskrämma; så träffar han på en trädgård där en man går och arbetar och främlingen frågar varför denne icke också satt upp en fågelskrämma. — Nej, svarar mannen, det behövs inte ty min hustru är här nästan dagen i ända.

En man i Köpenhamn hade bestämt sig för en Sverigeresa men fick icke sin reskostym från skräddaren förr än strax innan malmöbåten skulle avgå, varför han gick in på båtens toalett, tog av sig den gamla slitna kostymen och kastade den ut i Öresund; öppnade så kartongen vari den nya kostymen låg, men nu fann han till sin förskräckelse att skräddaren glömt bipacka benkläderna och i Malmö fick han böta för oanständig klädsel.

I en skola på landet var vintern en gång sträng och skolsalen kall, varför läraren hade skaffat sig ett par halmskor. Pojkarna hittade så på en dag att spika fast dessa i golvet. När läraren så fann att han icke kunde flytta fötterna trodde han att han blivit lam i benen, varför han gav barnen fritt återstoden av dagen.

Tandläkaren: Har ni sökt någon annan för edra tänder förut? — Patienten, Ja, i går gick jag till apotekarn. — Tandläkarn: Nå, och vilket idiotiskt råd gav han er? — Patienten: Att gå hit till doktorn.

Frun instruerar det nya hembiträdet om ett och annat före middagen då en del främmande skall komma tillstädes: Så kommer Maja ihåg att alltid servera till vänster och ta bort tallrikarna till höger om gästen. — Maja — Hihi, jag tror frun är vidskeplig?

Så var det skotten som skulle sjuk och prästen i församlingen kommer på besök och frågar bland annat om hon möjligen tänkt på sin eventuella bortgång? — Gumman svarar: Jag förstår, pastorn vet om att jag är bjuden på kaffe till nabons i morgon, men blir jag inte bättre än i dag så går jag inte dit.

Eå var det skotten som skulle resa till London. På Edinburg station var det många resande och det bildades en lång kö bakom honom vid biljettluckan när han tre gånger räknade de pengar han fått tillbaka på en tiopundssedel; folket i kön blev otåliga och biljettförsäljaren likaså, varför den senare lite spefullt frågade: Var det inte rätt tillbaka? — Skotten: Jo, men det var inte mer än nätt och jämt heller.

En del engelsmän voro på sällskapsresa i Sverige. Efter att ha landstigit i Göteborg gjorde de först en tur ut i Bohuslåns skärgård, så ville de ha reda på öarnas namn och vad den största ön heter. — Ja, svarade ciceronen, den största heter England, men Orust och Tjörn är inte så små de heller.

Fredrik Ström var ju på sin tid en av Hallands mest kända söner. Så hände sig för nu många år sedan att tåget mellan Trönninge och Halmstad stannade mitt på linjen på grund av strömavbrott. En gammal gumma bland passagerarna frågar konduktören om orsaken och får kort och gott svaret: Vi väntar på ström. — Gumman: "Sicket något", kan inte han stiga på tåget vid stationerna som andra människor utan mitt på linjen.

I Halmstad fanns för en del år sedan en tapetsör vid namn Skarp. Samtidigt fanns där en poliskonstapel med namnet Wass. En kall vintermorgon mötas de så på gatan och Wass säger: Det var en skarp vinter vi ha fått. — Skarp svarar: Ja isynnerhet i natt har den varit vass.

FINNS DET NÅGON

i Er bekantskapskrets, som ej är prenumerant på LAHOLMS TIDNING,

gör då oss och honom — den tjänsten att rekommendera LT för honom.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan.
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

Köpingsfullmäktige

höll, som vi i korthet meddelade i gårdagens tidning, sammanträde i tisdags kväll. Enligt länsstyrelsens beslut skall ombud i markegångsärenden för Sunnerbo fögderi väljas i år bl. a. i Markaryd och fullmäktige valde därvid handl. Magnus Svensson med fru Amri Melin, som ersättare.

Länsstyrelsen har, som vi tidigare meddelat upprättat ett förslag till ändrad organisation av stadsarkitektdistrikten i länet och begärde nu länsstyrelsen fullmäktiges yttrande över förslaget som i stort sett går ut på att kommunerna i Sunnerbo härad sammansluta sig i ett kommunalförbund, vilket skulle anställa en arkitekt med heltidstjänstgöring. Byggnadsnämnden och med instämmande av kommunalnämnden föreslog fullmäktige att uttala sig för bildandet av ett kommunalförbund men att avstyrka förslaget om en heltidsanställd arkitekt. Det nuvarande antalet tjänstgöringsdagar, 28, ansåg man fullt tillräckligt och en utökning skulle endast medföra onödiga kostnader. Fullmäktige beslutade att uttala sig som nämnderna föreslagit.

I anledning av ändringar i folkpensioneringslagen, att statliga och särskilda bostadstillägg fr. o. m. den 1 januari 1954 skall upphöra och ersättas av kommunala bostadstillägg, föreslog pensionsnämnden att fullmäktige skulle antaga ett av nämnden uppgjort förslag. Beloppen i det nya förslaget är de samma, som nu utgår i form av särskilda bostadstillägg, men genom ändrade avdragsregler kommer ett väsentligt större antal pensionärer att bli berättigade till dessa kommunala bostadstillägg. Enligt en preliminär beräkning torde i köpingen 40—50 pensionärer vara berättigade. För närvarande utgår särskilt bostadstillägg till 13 pensionstagare.

Kommunalnämnden hade föreslagit fullmäktige att begära Kungl. Maj:ts tillstånd att teckna borgen för lån under byggnadstiden till statligt belånade fastigheter för ett belopp å kr. 250,000 och under förutsättning att tillstånd erhålles, teckna borgen å 250,000 kr. för Fastighetsföreningen Höjden för lån under tiden för uppförande av två bostadshus på Intäppan. Vidare begärde nämnden fullmäktiges bemyndigande att med anlitande av köpingens fria låneränt teckna borgen å 50,000 kronor för föreningen intill dess ovannämnda borgenstillstånd erhållits. Fullmäktige beslutade i enlighet med nämndens förslag.

Markaryds Idrottsförening hade ansökt om befrielse från erläggande av nöjesskatt. Den 17 juni tillstyrkte fullmäktige en anhållan från föreningen om en sådan befrielse på 260 kr. som influtit vid en tillställning på ishockeybanan. Länsstyrelsen hade funnit att ansökningen i vad den avser befrielse från den statliga delen av nöjesskatten kunnat befallas allenast på det sättet, att föreningen befrias för den del av skatten som icke överstiger 75 kr. Föreningen anhöll nu att fullmäktige måtte medgiva befrielse från erläggande av hela skattebeloppet på den kommunala delen av beloppet med 130 kr och detta bifölls av fullmäkige.

Efter framställning från Sveriges Veterinärförbund har lönenämnden förhandlat med besiktningsveterinären om lönetillägg. Lönenämnden föreslog därför att besiktningsveterinärens arvode höjes med 300 kr., mikroskopisten med 80 kr. och vaktmästaren med 100 kr. allt per år räknat och räknat från den 1 jan. 1952. Fullmäktige biföll. Hundskatten beslutades till 30 kr.

Fullmäktige lämnade följande anslag, Markarydsortens Turisttrafikförening 300 kr., Hälsingborgs och Nordv. Skånes Turisttrafikförening 35 kr., Svenska naturskyddsföreningen 100 kr., Svenska Flaggans dag 150, kommunbiblioteket 1,500, Markaryds Folkhögskola 1,000, Markaryds IF för underhåll av Skärsjövallen 1,500, Smålands Idrottsförbund 150, ABF:s Markarydsavdelning 150, Markaryds Föreläsningsförening 200, Markaryds SDUK:s musikkår 200, Kronobergs läns nykterhetsförbund 25, Osby—Älmhult D. V. R. 100, Frälsningsarméns skolhem Sundsgården 25 kr.

Markaryds Bridgeklubb

spelade i tisdags fjärde omgången i säsongstävlingen och med deltagande av 10 par. Nilsson—Fagerberg överraskade med att hemföra en klar vinst och med åtföljande förbättrad ställning i tävlingen. Följande par kom över medelpoäng: 1) Nilsson—Fagerberg 134 poäng. 2) Borg—Ohlsson 127. 3) Hansson—Hansson 125. 4) Jönsson—Klinteberg 116. 5) Malmberg—Paulsson 115.

I säsongstävlingen är efter 4 omgångar ställningen: 1) E. Borg och Gunnar Ohlsson 380 poäng. 3) S. B. Jönsson och Ernst af Klinteberg 369. 5) Knut Malmberg 332. 6) Sven Paulsson 322. 7) Sten Fagerberg och Nils Nilsson 313. 9) Per E. Hans son 296. 10) Else Svensson 293 poäng.

I kväll spelar klubben sin första match i Skåneserien div. II för fyrmannalag o. reser därvid till Tyringe med följande par: Borg—Ohlsson, Klinteberg—Jönsson.

Båstad

Kyrkofullmäktige i Båstad

har haft sammanträde. Kyrkokassans statförslag bal. på 31,336:30 med en utdebitering på 38 öre, d. v. s. 2 öre mindre än i fjor. Kontorist Carl Sjöström hade anhållit att bli befriad från uppdraget som revisor för kyrkokassan vilket beviljades. Det beslöts dock att fyllnadsval ej skulle företagas då det knappt är mer än en månad kvar till ord. val skall förrättas.

Fröken Alma Sebelius hade donerat 1,500 kr till konservering av altarringen i Båstads kyrka. Donationen mottogs med tacksamhet.

En livlig debatt utspann sig då det gällde att fastställa priset på urngravplats. Kyrkorådet hade föreslagit 250 kr, i detta pris skulle ingå underhåll av platsen, såsom att förse den med singel och klippning av häckar, under 50 år. I detta förslag instämde hrr Aron Bengtsson och Oskar Hjort. Hr Edmund Kjellberg ansåg dock priset vara för högt. Efter att ha dragit fram jämförelser med andra platser föreslog hr Kjellberg att priset skulle fastställas till 150 kr. Ett flertal av ledamöterna instämde i detta förslag, bl. a. dir. Valfrid Nyh, som ansåg att när man jämförde priset på en vanlig gravplats så var 250 kr alldeles för mycket för den plats om knappt 1,5 kvm som varje urngravplats utgör. Hr Nyh sade vidare att något lyxpris ej borde åsättas urngravplatserna och yrkade bifall till hr Kjellbergs förslag. Så blev även fullm. beslut och priset för en gravplats i urnlunden blir alltså 150 kr.

INTE LÄTT

I Värmland skulle landets statsminister hålla politiskt föredrag vid en plats där många av länets inbyggare hade sitt sommarnöje, berättar Nordens Karlsson. En partivän, tillhörande sin hembygds honoratiores, erbjöd sig att å sommargästernas vägnar hälsa gästen med ett särskilt välkomsttal. Det gläder oss, sade talaren, att en son av detta län så hedrat sin hembygd och uppnått landets högsta värdighet. Vi hälsar statsminister Per Albin Hansson.

— Hör du, sade en annan partivän en stund senare i förtroende. Han heter ju egentligen Erlander. Hälsningstalaren kliade sig i huvudet och sade:

— Det kan inte faen hålla reda på alla partiledare.

*

— Börjar du inte lägga på hullet igen, kära Henrietta?

— Ja, kära du, ser du felet med vitaminerna är att dom inte alls är så goda som kalorierna.

*

Varje människa är uppriktig, då hon är ensam.

Tylöhus återuppbyggnad begäres för 1,27 milj.

Tylösands Havsbads styrelse har på onsdagen framlagt den av Halmstads stadsfullmäktige begärha ekonomiska kalkylen för Tylösand och planerna på återuppbyggnad av Tylöhus restaurang av Tylöhus hotell.

Styrelsen konstaterar att en återuppbyggnad av Tylöhus restaurang framstår som en nödvändighet om man ej vill äventyra de investeringar på 2.252.000 kr som staden redan gjort i Tylösand. Styrelsen räknar med att det ekonomiska resultatet av driften skall bli bättre efter ny- och ombyggnaden och hemställer att stadsfullmäktige skall godkänna planerna på att upyföra den nya restaurangen för en beräknad kostnad av 1.27 milj. kr. Restaurangen bör stå fullt färdig till nästa säsong. Sker ej detta kommer bolaget att göra betydande förluster utan att ens kunna utnyttja sin avbrottsförsäkring på 175.000 kr, vilken förutsätter en omedelbar återuppbyggnad. Återuppbygges restaurangen nu kan man vänta en stark ökning av besöksfrekvensen och bolagets god will, om man får döma av det stora intresse denna fråga tilldragit sig i hela vårt land, konstaterar styrelsen. Det kan även vara av betydelse att den nya Folkets Hus- och teaterbyggnaden inom några år står färdig med sina stora sammanträdeslokaler, Halmstad och Tylösand får härigenom bättre möjligheter än kanske de flesta andra städer i landet att ta emot kongresser, även med mycket stort deltagarantal.

Styrelsen begär stadens borgen för ett lån på 345.000 kronor för återuppbyggnaden av Tylöhus. Kostnaderna i övrigt täckes av inteckningslån samt den utgående brandförsäkringen med cirka ½ milj. kronor.

Framställningen, som på torsdagen behandlades vid extra sammanträde med drätselkammaren, har undertecknats av hela styrelsen för Tylösands Havsbad med ordförande, stadsfullmäktiges ordförande överlärare Ernst R. Andersson i spetsen, medan drätselkammarens ordf. Erik Bengtssons namn saknas, då han icke kunnat dela den i övrigt enhälliga styrelsens uppfattning i fråga och med anledning därav avsagt sig styrelseuppdraget.

100-årig finka rasade, polisstationen utrymdes

HÄLSINGBORG. (TT)

Den nära hundraåriga byggnad, i vilken Höganäs polisstation är inrymd, hotar att störta in och måste på onsdagen hals över huvud utrymmas. Sedan arbetet med att inreda wc i arrestlokalerna på morgonen påbörjats, rasade enligt Sk. Soc.-Dem. plötsligt grunden i byggnadens ena hörn samman med ett väldigt brak, och då risken för nya ras var uppenbar tvingades hela polisstyrkan rusa ut för att sätta sig i säkerhet.

Detta hade bl. a. till följd att telefonkontakt med polisstationen var omöjlig. Byggnaden, som en gång varit skola och numera användes som polisstation och dessutom inrymmer bl. a. bibliotek, saknar riktig grund och vilar blott på sandjord. Man har nu provisoriskt stöttat den underminerade delen av byggnaden, varefter polisstationen på nytt kunnat tas i bruk.

Arbetet i arrestlokalerna skulle ha påbörjats i förra veckan, men man beslöt vänta till efter stormarknaden, en åtgärd som befanns vara mycket välbetänkt, eftersom ett par marknadsbesökare, den ene beväpnad med en brödkniv och den andre med en knölpåk, i överförfriskat tillstånd uppträdde så hotfullt att de måste omhändertas.

Fem procent av nationalinkomsten till försvaret nästa 6-årsperiod

STOCKHOLM (TT)

För budgetåren 1953—59 beräknar överbefälhavaren utgifterna under fjärde huvudtiteln till i medeltal 2,140 milj. kr per år. Detta innebär att landets totala försvarsutgifter på driftbudgeten under den kommande 6-årsperioden i medeltal kommer att uppgå till 5 proc. av bruttonationalinkomsten.

Med hänsyn till statens även i övrigt starkt stegrade utgifter inger denna ökning av kostnaderna betänkligheter. Detta har oavlåtligt hållits i sikte under petitaarbetet inom försvarets förvaltningar och vid ÖB:s bedömning av anslagskraven. En mycket stor del av kostnadsökningen är emellertid på grund av sin automatiska karaktär ofrånkomlig.

ÖB understryker vikten av att utrymme beredes för nya anskaffningar ägnade att ge reellt innehåll åt de framlagda materielprogrammen.

Medelsbehovet har beräknats med hänsyn till att vår nuvarande försvarsorganisation skall hållas i stånd. Några större organisationsändringar föreslås icke.

Det sammanlagda anslagsbehovet under fjärde huvudtiteln beräknas för nästa budgetår till c:a 2,250 milj. kr, en ökning med cirka 750 milj. kr i förhållande till anslagen i årets riksstat. Kostnadsökningen är till cirka 35 procent av automatisk karaktär på grund av den allmänna höjningen av pris- och lönenivån.

Vidmakthållandet av den materiella styrkan kräver oundgängligen förutseende och långsiktig planering samt ekonomiska insatser i fred, framhåller ÖB. Det är av största vikt för krigsmaktens beredskap, att statsmakterna fastställer de föreslagna materielprogrammen samt medger rätt att lägga ut beställningar på längre sikt.

Förvaltningsmyndigheternas framställning om nya beställningsbemyndiganden uppgår till sammanlagt inemot 1,900 milj. kr med betalningsutfall huvudsakligen under åren fram till 1960.

Principmål i Halmstad:

Rätten varnade flygmekaniker
Vägrade lyda felaktig order

Underbefälsföreningen vid Hallands flygflottilj har hos MO anhållit om en opartisk utredning för att få klarlagt vem som kan anses ha varit felande, när en tekniker vid flottiljen den 5 september i år under tjänstgöring som förste mekaniker vägrat lyda order av markstyrkechefen — en kapten — att starta en flygplansmotor.

Teknikern har varit åtalad för lydnadsbrott vid rådhusrätten i Halmstad men blivit frikänd. Rådhusrättens frikännande var dock enligt Underbefälsföreningens mening inte sådant, att klart besked erhållits om en mekaniker i första hand skall följa säkerhetsbestämmelserna eller om han skall lyda order, som strider mot dem. Den åtalade mekanikern har till sitt försvar åberopat, att han ensam bestämmer när ett flygplans motorer skall startas och att han i detta fall inte ansett sig kunna ta ansvaret för att motorn startades emedan flera personer befann sig i riskzonen.

Rådhusrätten har ansett, att mekanikern haft skälig anledning räkna med att gällande säkerhetsbestämmelser skulle kunna eftersättas om han lytt kaptenens order att låta starta motorn. Förhållandena har dock inte varit sådana, att mekanikern haft skäl för att vägra lyda order. Ansvaret för orderns verkställande har i detta fall enligt rådhusrättens mening helt övergått på kaptenen. Rådhusrätten har emellertid funnit, att lydnadsbrott inte bör medföra straffpåföljd för mekanikern, bl. a. med hänsyn till den uppfattning om sin lydnadsplikt han bibringats under sin utbildning.

Underbefälsföreningen hävdar, att mekanikern gjorde vad han enligt säkerhetsbestämmelserna skall göra när han inte startade motorn, enär han ansåg, att i detta fall förelåg uppenbar fara för den personal, som befann sig i riskzonen. Hade han låtit starta motorn och en olycka hänt, hade han enligt gällande bestämmelser hela sitt liv ensam fått svara för följderna. Mekanikern har av flottiljchefen tilldelats varning för oskicklighet och oförstånd i tjänsten.

Prenumerera på LT!

Graviditet har blivit genant säger med. dr

Graviditet är ett tillstånd som av de flesta kvinnor betraktas som genant med undantag för 10-årsperioden 1934—44, då det i stället blev modernt och populärt hävdar gynekologen, med. dr Ludvig Simon i Norrköping. Detta sällsamma påstående har han därtill dristigheten att föra till torgs i Svenska Barnmorskeförbundets tidskrift i samband med ett inlägg i abortfrågan.

Så här säger alltså dr Simon (vad säger kvinnorna?):

Före 1933 var de flesta gravida kvinnor, antingen de var gifta eller ogifta, generade över sitt tillstånd, huvudsakligen på grund av vad som kallades naturlig blygsamhet. Under åren 1934—1944 leddes de i andra banor och blev i stället, under en kort tioårsperiod alltså, mycket stolta över sin graviditet. De exponerade då ofta ogenerat sitt tillstånd och visade sig med stolthet med barnvagn eller stora barnvagnar. Från och med 1945 börjar graviditeten åter bli i viss mån genant. Tillståndet tyder på viss slarvighet i samlivet eller bristande företagsamhet för att åstadkomma legal eller kriminell abort. Undantag utgör tillsvidare lyckligtvis kvinnor som är gifta och har ett eller två barn.

Gifta oftare sjuka än ogifta

Gifta personer är sjuka oftare än ogifta, i varje fall är de på grund av sjukdom borta från arbetet mera än de ogifta. Detta gäller både manliga och kvinnliga anställda enligt en utredning, som amanuens Erik Hermansson i Försäkringsbolagens företagsekonomiska forskningsnämnd gjort.

Utredningen har omfattat 6.300 försäkringsanställda och den visar att de gifta männen i genomsnitt haft en sjukfrånvaro av 10 dagar pr arbetsår, medan de ogifta männens sjukfrånvaro stannat vid 9,1 dagar. Genomsnittssiffran för de gifta kvinnorna var 21,7 dagar och för de ogifta 16,1.

Ännu en gång konstateras att frånvaron är större bland kvinnor än bland män. Kvinnornas genomsnittssiffra i den här utredningen ligger inte mindre än 80 procent högre än männens, 17,9 procent mot 9,8. Bland männen hade 40—44-åringarna lägsta sjukfrånvaron med 7,8 dagar och 55—59-åringarna den högsta med 13,5 dagar. Högsta och lägsta genomsnittsvärdet för kvinnorna var 25,4 (ålderskategorin 40—44 år) respektive 12,7 dagar (ålderskategorin 17 år och yngre.

BRIDGE

Tredje omgången av Laholms Bridgeklubbs tävlan om apotekare Egron Hansons vandringspris bjöd på nya sensationer. Tävlingen ägde rum i måndags och resultatet blev att Ebba och Malte Ek vann med fina 327 poäng medan fruarna Fries och Dufva blev tvåa. Tredje plats belades sensationellt nog av Claes Franzén med fru. Klubbordföranden Lars Ekberg med partner Carl Christensson kom på fjärde plats och börjar rycka upp sammanlagt. Det artar sig till stora strider i slutskedena där nu de "stora kanonerna" börjar rycka upp.

Kvällens bästa resultat: 1) Ebba och Malte Ek 327 p. 2) Fru Fries—fru Dufva 314 p. 3) Britt och Claes Franzén 297 p. 4) Lars Ekberg—Carl Christensson 295 p. 5) Hjördis (i vars ställe Otto Pålsson spelade) och Fredrik Johansson 292 p. 6) Knut Olofsson —Gösta Nilsson 292 p. 7) Mina och John Jannerdahl 290 p.

Sammanlagt efter tre kvällar är ställningen: 1) Ebba och Malte Ek 902 p. 2) och 3) Thor Sjögren—Georg Andersson och Lars Ekberg—Carl Christensson 891 p. 4) Inga och Hilding Svensson 866 p. 5) Stina och Ragnar Jönson 849 p. 6) Hjördis och Fredrik Johansson 839 p. 7) Dick Lange—Lars Eriksson 836 p.

Klubbmatchen mot 49:an i Halmstad har ändrats till onsdagen den 5 november och de, som tidigare vidtalats deltaga torsdagen den 6, torde senast i kväll meddela Jannerdahl, om de kunna vara med på onsdag. Den vanliga partävlingen i sektioner har måst uppskjutas helt då salen är upptagen både på måndag och tisdag, varför nästa klubbtävling blir den 10 om apotekarens vandringspris.

Tre sang.

EN JUGOSLAVISK BALETTRUPP gör för närvarande stor succé i Stockholm där de uppträder på Cirkus. Ett strålande sydländskt temperament präglade uppvisningen. De kvinnliga deltagarna i truppen ses här iklädda sina vackra och färgsprakande kläder i en ensembledans.

Inter favorit mot Milan i Milanos stora lokalderby

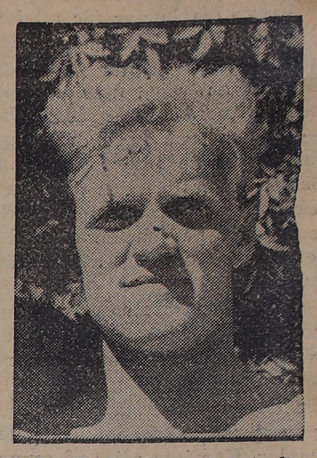
På söndag spelas Milanos stora lokelderby Milan—Internazionale. Landskamper i all ära, men ligan är ändå det stora dragplåstret i Milano. Och söndagens match är den populära tävling som ingen kan konkurrera med.

Rivaliteten mellan städernas storklubbar är sig lik överallt i världen. Milan och och Internazionale gör inte heller något undantag. Visserligen är klubbarna inte fientligt sinnade mot varandra, men det finns för de hetlevrade supporterna och för ledningarna inget större nöje än att få notera en seger över den lokala rivalen.

Hur det kommer att gå på söndag är ovisst — som alltid. Visserligen är Internazionale favoriten. Laget har hittills gjort stora matcher och ligger på andra platsen i ligan. De italienska experterna tror inte, att AS Roma kan hålla sin ledande position. Men faller ledarlaget, så står Inter, Milan och Juventus, de tre gamla rivalerna redo att ta ledningen.

Det är givet att Internazionale har stora planer för säsongen. Laget har hittills klarat av alla blindskär och kan det slå Milan så har det kommit ett stort steg närmare sitt närmaste mål: att ställa sig i spetsen för ligan. Det blir knappast några förändringar i laget, "Nacka" blir åter med efter den strålande come backen. Hur det blir med Milans lag, är däremot inte klart ännu. Milan har än så länge inte hittat sin melodi och att "fallet Gren" inte direkt bidrog till den allmänna trivseln i laget, är säkert.

Det meddelas i tidningarna, att lagens sammansättning tillkännages först nästa fredag. Intill dess är lagen hemligstämplade. Det blir stora segerpremier denna gång, detta är givet. Ty det gäller inte bara segern över den lokala rivalen utan det är framför allt positionen i tätgruppen som står på spel. Varje poäng som slarvas bort, kan vid slutuppgörelsen bli av avgörande betydelse. Att Internazionales spelare ligger närmast till att erövra premierna, har redan sagts. Men ett lokalderby är nu en gång för alla en säregen match, som kan sluta mot förväntningarna. Det kan sluta överraskande med favoritens nederlag!

Nacka-Skoglund som är i sitt livs form.

Gunnar Green, problembarn i Milan.

25,251 kr vardera åt femton tolvor

STOCKHOLM (TT).

Tipsresultatet för tävlingsdagen den 26 oktober.

Stryktips: 15 vinnare med 12 rätt får 25,251 kr, 517 med 11 rätt 732 kr och 5,702 med 10 rätt 66 kr.

Siffertips: 76 vinnare med 4 rätt får 318 kr och 1,273 med 3 rätt 9 kr.

Pooltips: Pool 1—2,182, pool 2—160, pool 3—187, pool 4—336 och pool 5—105.

HIF fick besked . . .

STOCKHOLM. (TT)

Från Hälsingborg har antytts att Fotbollsförbundet handlat nonchalant genom att inte kontakta HIF och underrätta om omfattningen av den skada som Hasse Persson fick i söndagens match. Fotbollförbundet framhåller att Herbert Dahl i HIF:s styrelse kontaktade generalsekreterare Bergerus på kvällen efter matchen och då fick del av vad förbundet kände till, vilket efter den undersökning som gjorts, var ganska knapphändig. Då Dahl sade sig representera HIF och att han skulle svara för att HIF och även Perssons föräldrar skulle underrättats om skadornas omfattning överenskoms att förbundet inte skulle kontakta HIF direkt.

Tjecken Jungvirts slog O. Åbergs världsrekord

Den unge tjeckiske medeldistansaren Branislav Jungvirta underskred vid tävlingar i Houstka i måndags Olle Åbergs världsrekord på 1.000 m med två tiondelar och klockades för 2.21.1.

Olle Åbergs rekord 2.21.3 sattes i Köpenhamn i somras och var en tiondel bättre än det då gällande rekordet, som gemensamt hölls av Rune Gustavsson och Marcel Hansenne.

Laholms BK.

Samtliga fotbollspelare samlas vid Idrottsplatsen i kväll kl. 18.30 för träning.

HAN LITADE PÅ RYSSARNA

Paul Robeson var i Ryssland och satt i ett sällskap ryssar som berättade en rolig historia på ryska och skrattade med vanlig rysk ljudstyrka. Robeson deltog hjärtligt i skrattet.

— Men hur kommer det sig, mr Robeson, att ni skrattar? Ni förstår ju inte ett ord ryska, sade en av ryssarna.

— Jag litar på er, kamrater, jag litar på er, svarade Robeson.

Östra Karup

Pastoratsstämma

hölls i går i Östra Karup. Stämman godkände därvid förslaget till utgifts- och inkomststater. För prästlöne- och kyrkomusikerkassan fastställdes utdebiteringen till 1:— kr. per sk.-kr. För löneboställskassan blev utdebiteringen 8 öre för prästbyggnads- och pastoratskassan 12 öre.

Kyrkostämma

hölls i går i Östra Karup, varvid kyrkorådets förslag till stat för kyrkokassan nästa år förelåg till behandling. Staten fastställdes, och utdebiteringen likaså. Denna blir nästa år 1:20 per skattekrona.

SAGT och SKRIVET

Var och en kan försäkra sig om sin egen lycka, om han lär sig söka henne inte utanför utan inom sig själv.

Seneca

Så länge Tarzan, Stålmannen och Hopalong föredrar att slåss mot gorillor, lokomotiv och rödskinn i stället för att brottas med räkenskapsproblem, finns det ingen möjlighet att hos ett barn locka fram något intresse för dessa löjliga och meningslösa påfund, som kallas multiplikation och division och som uppfunnits av mossbelupna mögeldoftande gamla sadister, vars enda mål är att förgifta tillvaron för senare tiders barn och därmed hämnas sin egen dystra, glädjelösa barndom, som framsläpades i en mörk forntid, då man ännu inte uppfunnit seriegubbar, som babblar i bubblor.

Cello i ST

Högre lön eller sänkta priser

Svenska folket fick under inflationsåret 1951 en ganska påtaglig lektion i att höjda penninglöner inte alls är detsamma som höjd reallön. Avtalsförhandlingarna under 1951 medförde väsentligt höjda inkomster för de allra flesta samhällskategorier. En viss återhållsamhet iakttogs i början, då bl. a. lantarbetarna och lantarbetsgivarna träffade avtal, men sedan kom en successiv stegring i de följande uppgörelserna. De prisstegringar, som sedan inträffade under året var av den storleksordning att löneförbättringarna blev synnerligen illusoriska. Ja, för de grupper, som gick i teten i avtalsuppgörelserna och fick minst lönehöjning, blev det rent av en dålig affär.

Innevarande års lönerörelser präglades av betydligt större återhållsamhet. Det stod klart för de avtalsslutande parterna, att en löneförbättring utöver den, som kunde rymmas inom ramen för produktionsstegringen, var direkt inflationsdrivande. Det var emellertid nödvändigt att rätta till vissa eftersläpningar från föregående års uppgörelser. Detta medförde bl. a. en kraftig lönelyftning för jordbrukets arbetskraft i avsikt att minska den löneklyfta mellan jordbruket och andra näringar, som vidgades genom 1951 års uppgörelse.

Nu börjar återigen avtalsdiskussionerna bli aktuella. Man kan också iaktta ytterligare ett steg i riktning mot ökad försiktighet i dessa förhandsdiskussioner. Avsikten är givetvis att trygga en ökad reallöneförbättring. Frågeställningen synes nu vara, om inte en prissänkning på förnödenheterna är att föredra i stället för, som det tidigare varit fråga om, allmän lönehöjning.

Den socialdemokratiska tidningen Ny Tid i Göteborg påpekar exempelvis i en ledare, hur landets största fackförening, Metallettan i Stockholm, varit inne på denna linje. Dess representantskapsmöte har nämligen sagt rent ut, att de senaste årens prisstegringar, delvis orsakade av lönehöjningarna, varit av den omfattning, att konkurrenssvårigheter med andra länder inträtt. Därför anser Metallettan det vara angeläget överväga, om inte de möjligheter som finns för en reallöneökning i stället bör användas för prissänkningar.

Sett ur internationella konkurrenssynpunkter är det självklart, att en justering neråt av den inhemska prisnivån betyder ökad konkurrenskraft gent emot utlandet. Detta betyder också, att vi får mer varor för våra pengar vid handeln inom landet, vilket alltså betyder en reallöneförbättring utan höjda löner. Och dessutom innebär en sådan utveckling att skatteskruven inte dras åt ytterligare via den progressiva beskattningen. Tvärtom kommer den av årets riksdag beslutade skattesänkningen att märkbart minska skattetrycket.

En vidgad insikt i dessa ting ger ökade möjligheter till en för alla parter gynnsam ekonomisk utveckling. Detta förutsätter givetvis att såväl arbetstagare- som arbetsgivaresidan visar god vilja. Ett ytterligare reducerat penningvärde gagnar ingendera parten. I den mån exporten underlättas genom en reducerad prisnivå inverkar detta tillika positivt då det gäller att bibehålla den fulla sysselsättningen.

En avtals- och prissänkningsrörelse av här antydd karaktär ställer emellertid stora krav på den s. k. solidariska lönepolitiken. Vissa företag har möjligheter att höja lönerna, andra har det inte. Följaktligen är möjligheterna till en någorlunda rättvis lönelyftning för alla grupper synnerligen små. En prissänkningsrörelse däremot verkar jämnare över hela linjen och ger därför större chanser till en solidarisk reallöneförbättring.

Politiska åtgärder har vidtagits för att åstadkomma samhällsekonomisk balans i vårt land och dessa har säkerligen även verkat i denna riktning. Kan dessa kompletteras med fackliga strävanden i syfte att definitivt radera ut eventuellt kvardröjande inflationshärdar och ytterligare stärka stabiliseringspolitiken, skulle detta utan tvivel betyda förstärkt ekonomisk ryggrad för såväl samhälle som enskilda.

Ylleindustrin har f. n. inte behov av statliga stödorder

BORÅS (TT).

Ylleindustrien har efter förhandlingar med krigsmaterialverket fått tre månaders uppskov med de första leveranserna av de militärbeställningar, som lades ut hos denna industri i våras, enligt vad verkets chef, generaldirektör Sune Reuterwall, upplyser på en fråga av Västgöta-Demokraten.

Bakgrunden till dessa beställningar var som bekant den orderbrist med risk för sysselsättningskris, som då rådde inom ylleindustrien. Situationen är nu helt förändrad och det är därför angeläget att de statliga och de civila behoven samordnas. När man inte denna samordning kan detta leda till en ökad import av yllevaror. De statsbeställningar, som lagts ut hos ylleindustrien, har nämligen i vissa fall rubbat tidtabellen för civila beställningar.

Den fortsatta utvecklingen inom ylleindustrien vet man självfallet inget om, framhåller generaldirektör Reuterwall. Skulle nya leveranssvårigheter uppstå för militärbeställningarna kommer de helt naturligt att bli föremål för förhandlingar mellan krigsmaterialverket och ylleindustrien. Undantagna från uppskovet är de nya diagonaluniformerna, som utfästs att levereras fortast möjligt.

Rysk rekordskörd

Sovjets spannmålsproduktion 1952 uppgick till ungefär 8 miljarder pud (nära 130 miljoner ton), meddelar moskvaradion.

Till följd av rekordskördar i Ukraina, Nordkaukasus och på Krim blev årets skörd över 600 miljoner pud (10 miljoner ton) större än 1951.

För tredje kvartalet överträffades de uppställda målen för alla de berörda departementen tillsammans med 7 procent. Bomullsdepartementet lyckades emellertid inte fullgöra mer än 83 procent av den planerade produktionen och skogsdepartementet endast 92 procent.

Industriproduktionen för hela Sovjetunionen under detta kvartal var 11 procent större än under motsvarande kvartal föregående år, tillades det i utsändningen.

Rikedomens förbannelse

MALMÖ. (TT)

I dagarna får en person i Allbo härad i Kronobergs län en något ovälkommen present, nämligen kvarskattesedel på den lilla nätta summan av en halv miljon kronor, vartill kommer den nya straffräntan på 23,000 kr. Det är främst de stora skogs- och virkesförsäljningarna förra året till rekordhöga priser, som i år spökar i skattelängderna.

Krisen har berört tiotusen arbetare i metallindustrin

MALMÖ (TT).

En undersökning, som gjorts inom metallindustrien, visar enligt fackorganet Metallarbetaren att c:a 10,000 metallarbetare fått direkt känning av omsvängningen i konjunkturerna i form av avskedanden, permitteringar och omflyttningar. I kommentarerna till undersökningen framhålles att så gott som samtliga kunnat få annat arbete. Svårigheterna har emellertid på en del håll uppstått för gifta kvinnor, som inte kan söka arbete på annan ort, och även för den äldre arbetskraften. En annan grupp avskedade har utgjorts av sådana som endast tillbringat en kort tid inom metallindustrien. De sist anställda har först fått gå. Samtidigt som det förekommit inskränkningar i sysselsättningen på en del håll rapporteras emellertid från många platser brist på arbetskraft, särskilt på yrkesarbetare.

Ett gammalt envåningshus i Modena i Italien rasade på måndagen på grund av ålderdomssvaghet. När molnet av murbruksdamm lagt sig hittade man i ruinerna en mängd handgranater (Modena, TT — Reuter)

Nutidssvensk arna faller som käglor för jäktet

Hårt och blint slår jäktet — kultursjukdomen framför andra. Kring nutidssvenskarna håller denna sjukdom ett järngrepp. Vi jäktar oss fram genom tillvaron, och i takt därmed stegras antalet hjärt- och kärlsjukdomar. Samtidigt som dödligheten i Sverige sjunkit med 25 proc. under de senaste trettio åren har hjärt- och kärlsjukdomarna ökat med — 67 proc.! Och största anledningen härtill är den allt högre uppdrivna takten i det moderna samhället.

Alltså kan jäktet medföra inte bara i grunden förstörda nerver utan även en lång rad organiska sjukdomar. Bland hjärtsjukdomarna är åderförkalkningen den viktigaste, och som nummer två kommer det förhöjda blodtrycket, Ännu finns intet medicinskt botemedel, som med säkerhet sänker ett för högt blodtryck; patienten tillråds vila. Men att "vila" är ingen lätt sak i en hårt jäktad tillvaro.

Magsåren ökar liksom olycksfallen.

Magsårens antal stegras också oavbrutet. Intagningen på sjukhus härför är nu mer än tio gånger vanligare än för 30 år sedan. Även magsåren står i relation till jäktandet. Ett magsår läks lättare ut om patienten helt kan avkopplas från allt vad jäkt heter. Men hur skall det gå till?

Antalet olycksfall i arbetet och i hemmen visar skrämmande stegring. Vi är nu uppe i över 500 döda pr år och omkring 3,500 invalider genom olycksfall i arbete. Trafikolyckorna har ökat från 17,161 år 1949 till 22,514 förra året. År 1949 avled 517 personer i samband med trafikolyckor — i fjol var motsvarande siffra 662! Och en mycket stor del av alla dessa olyckor beror på trötthet och slappnad uppmärksamhet — en följd av jäktet och bristen på vila och avkoppling under fritiden.

Konklusion: Jäktet är en utomordentligt farlig folksjukdom, som trots all propaganda bara ökat år från år, En viktig orsak har vi att söka i hemförhållandena. Den bostadssituation med överbefolkade lägenheter, som skapats det senaste decenniet, har lett till att "hemmets ro" är ett praktiskt taget okänt begrepp. Familjemedlemmarna tvingas att ständigt nötas mot varandra, vilket resulterar i irritation och nervositet.

Också på arbetsplatsen — och kanske främst där — härjar jäktet. Byråkrati och socialisering har skapat en tilltagande pappersexcersis, som för företagare, tjänstemän och andra är synnerligen betungande. Dagens intensiva arbete avbryts endast av en lika jäktig lunchrast, jäktigast kanske för den förvärvsarbetande husmodern, som även måste hinna shoppa på lunchrasten. Mindre krångel och rationellare arbetsmetoder skulle medföra minskad pappersexcersis och skapa större arbetsro för stora grupper av vår befolkning.

Redan i folkskolan börjar jäktet.

Även det uppväxande släktet uppfostras till jäkt. Det möter dem redan i folkskolan, där poängsumman för intagning till läroverken hänger som ett hotande moln över deras huvuden. Betygspoängen för intagning vid högskolorna är nästa piska på ryggen, i synnerhet nu då möjligheterna att förbättra betygen efter studentexamen skall tas bort.

Jakten efter förhöjd levnadsstandard bidrar i väsentlig grad till det allmänna jäktet, Vanligtvis heter det: "Får jag bara det och det, så skall jag slå mig till ro och ta det lugnare". Det är emellertid lättare sagt än gjort. Det blir en cirkulus vitiosus, och det är ytterst få som kan bryta sig ut ur en sådan.

Låt oss acceptera det faktum att vi trots allt har begränsade krafter. Låt oss försöka bli förnöjsamma och inte ständigt hetsas också av penning- och ha-begär!

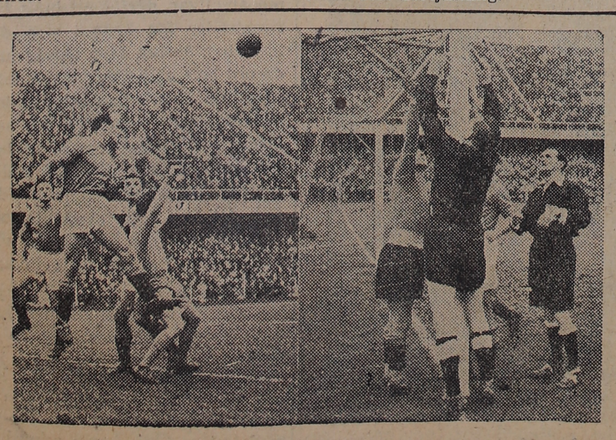
Sjuka barn gillar äggviterik glass

Det brukar alltid vara svårt att få sjuka barn att äta, men ovanligt är att de är så sjuka att de inte ens vill ha glass. Tvärtemot vad folk nog i allmänhet tror är glassen mycket näringsrik och har dessutom den egenskapen att den sänker temperaturen, omtalar dr Lars Söderhjelm i senaste numret av Läkartidningen.

Också ganska svårt sjuka barn med hög feber, ont i halsen och dålig aptit brukar kunna få i sig en hel del glass. I USA har det blivit en rutinbehandling att ge febersjuka barn glass medan det här i landet är ganska ovanligt.

Feber fordrar många kalorier men febersjuka tolerarera inte feta rätter. Vanlig glass innehåller rätt stora mängder fett, och för att få en både lättlagad och äggviterik glass har dr Söderhjelm i samråd med Svenska Mjölkprodukter fått fram ett glasspulver som innehåller 5 procent fett, 5,6 procent äggvita och 18 procent kolhydrat mot cirka 12 procent fett, 3,8 procent äggvita och 16 procent kolhydrat i vanlig glass. Kalorieinnehållet i det nya pulvret är 140 per 100 gram mot cirka 190 för den vanliga glassen. Pulvret blandas endast med vatten och fryses så ned.

Den äggviterika dietglassen har sedan i somras använts både på barnkliniken och epidemisjukhuset i Uppsala och i allmänhet mottagits med stor förtjusning.

FOTBOLLSLANDSKAMPEN SVERIGE—ITALIEN. På bilden till vänster bryter italienarna ett svenskt anfall framför italienska buren. I klungan ses Yngve Brodd. På bilden till höger håller linjemannen Ahlner på att laga målnätet som sköts sönder. Domaren Evans (t. h.) åser reparationsarbetet.

Det arbetas för högtryck på Bokens Veckas kommissariat där distributionen av propagandamaterialet sker som bäst just nu. — Bilden visar fr. v. Birgit Sundberg, Gun Berglund och Anna-Lisa Ericsson i full fart med arbetet.

Bokens vecka

börjar söndagen den 9 november och pågår till lördagen den 15 nov. Inte mindre än 500 bokhandlare i alla delar av landet deltar i årets rikskampanj och kommer man att bjuda en hel rad av arrangemang, specialskyltningar och utställningar. Under bokens vecka kommer bokhandeln bl. a. även om kvällarna att ha sina utställningar öppna för allmänheten och kommer en lång rad författare att deltaga.

— Distributionen av utställningsmaterial, streamers, flaggor etc. sker nu som bäst från Bokens Veckas kommissariat i Stockholm, berättar kommissarie Ragnar Thorstenson, Specialutställningar kommer att arrangeras och har t. ex. prins Wilhelm utvalt fem reseskildringar som han speciellt vill rekommendera, fil. dr. Erik Hjalmar Linder har valt fem representanter för klassisk svensk prosa och generaldirektör Axel Gjöres fem memoarer och biografier. Barbro Alving ("Bang") fem detektivromaner, Hasse Ekman fem representanter för utländsk prosa, Erik Zetterström ("Kardemumma") fem böcker med tonvikt på humor, Inga Tidblad har valt svensk prosa och Rune Larsson svarar för valet av äventyrsskildringar, Per Martin Hamberg har valt lyrikböcker och Arne Sucksdorf naturskildringar.

Förstärkt folkpension aktuell nyåret 1953

Förslag om förstärkning av folkpensionerna kommer att framläggas först så snart 1953 års riksdag samlats. Några detaljer om förslagets innebörd är jag inte beredd att meddela nu.

Detta besked fick hr Senander (k) av *socialministern* på tisdagen i andra kammaren. Han hade frågat, om ett regeringsförslag kunde väntas till höstriksdagen rörande ett engångstillägg på folkpensionerna för innevarande år, avsett att utbetalas före julhögtiden.

Hr Sträng besvarade samtidigt hr von Friesens (fp) enkla fråga till statsministern, om regeringen anser sig av grundlagen förhindrad att föreslå höstriksdagen ett extra decembertillägg till folkpensionärerna och om den i så fall genom förslag i januari ämnar möjliggöra en pensionsförbättring redan i början av 1953. Innebörden i svaret till hr Senander gör att jag saknar skäl att gå in på det konstitutionella problem som inrymmes i hr von Friesens fråga, sade socialministern.

Hr *von Friesen* (fp) beklagade att svaret var djupt otillfredsställande men var samtidigt glad åt att statsrådet Sträng inte ingått på en prövning av det konstitutionella problem som ryms i hans fråga.

Det liggger i k. m:ts eget skön att till höstriksdagen lämna propositioner om det finns särskilda skäl till det och jag är övertygad om att ifall regeringen tagit det djärva steget, majoriteten i riksdagen inte vägrat ta emot propositionen.

Rent sakligt är intrycket av svaret nedslående, i varje fall för dem, som väntat sig ett pensionstillägg före jul. Svaret visar att socialministern helt enkelt inte vill komma med ett förslag förrän i början på nästa års riksdag. Mot bakgrunden av den tid behandlingen i riksdagen tar, skulle jag vilja fråga statsrådet när han har tänkt sig att förstärkningen skall kunna utgå.

Några konstitutionella hinder torde inte finnas, sade hr *Senander* (k), och även om det hade varit fallet, skulle ett sådant hinder ha klarats om bara den goda viljan funnits.

Socialministern: Hr Senander argumenterade enligt kända linjer. Regeringens konklusioner kommer att framläggas den 11 januari.

Hr *Ohlin* (fp) slog fast, att hr Strängs svar innebar en uppenbar reträtt i fråga om de konstitutionella möjligheterna att snabbare förbättra folkpensionerna, eftersom han inte vidhöll statsministerns tidigare ståndpunkt. Konsekvensen härav blir att det enligt regeringens mening inte är sakligt motiverat att ge folkpensionärerna ett extra tillägg i december.

Socialministern: Hr Ohlin försöker här presumera mina ståndpunktstaganden. Det är en gammal känd diskussionsmetod. Jag tillåter mig konstatera, att regeringens uppfattningar står regeringen för och vi ber inte hr Ohlin tolka dem.

Hr *Hjalmarson* (h): Högern framlade i våras ett enkelt och sunt förslag för att möjliggöra ett extra tillägg till folkpensionärerna. Det blev avslag från regeringen och riksdagsmajoriteten. I annat fall skulle pensionärerna fått ett tillägg i oktober.

Två filmer om ungdom

EN ANALYS

på Per-Olof Ekströms film "Hon dansade en sommar" och Vilgot Sjömans "Trots". Bägge handlar om ungdom, en om stadens, den andra om landets ungdom.

av INGVAR WAHLÉN

Den svenska filmindustrin har alltmera lagt vinn om att filma romaner, vilka har ett lämpligt innehåll och vid sin utgivning lockat publiken. Det har vid de flesta tillfällen varit prisromanerna förunnat att filmas. I den riktningen gick också filmningen av Per-Olof Ekströms roman "Sommardansen" som erövrade ett pris av 10,000 kr i LT:s pristävlan om bästa landsbygdsromanen. Men nu har i år också en filmatisering gjorts efter Vilgot Sjömans roman "Lektorn" som fått filmtiteln "Trots". För den som läst böckerna och sedan ser de två filmerna, ställs kanske först frågan: vilken film var bäst, vilken bok? Vilgot Sjömans roman "Lektorn", en debut om 400 sidor, en stark psykologisk historia om spänningen mellan en far och hans son, om förhållandet mellan lektorns son och fabriksflickan, tar här med stort försprång priset som bästa bok. Det är en nästan kusligt säker bok, en roman som aldrig vacklar, uppbyggd av en redan färdig berättare och psykolog. Det överraskande var väl att den unge Sjöman inte bara kunde ge ungdomarna riktiga porträtt, utan kanske ännu säkrare låser fast den osäkre lektorn, den fyrtioårige fadern i boken. Ekströms roman "Sommardansen" skildrar kärlekssagan mellan två ungdomar på landet, Valdemar som kommer från staden och tagit studentexamen, och den blyga Kerstin som efterhand vaknar till erotisk medvetenhet. Romanens förtjänster är den vackra kärlekssagan som blir hållbar främst genom Ekströms säkra handlag med sina två ungdomar, men på minussidan antecknas prisromanens uppbyggnad med bygdegård och SLU och strävan efter att uträtta något. Det kan tyckas hårt att kalla detta minus, men i romanen ger det mest en skenbild, ett fullföljande av pristävlingens uppgifter, inkapslade i det egna, den varmt och riktigt skildrade kärlekshistorien.

Ser man sedan på filmerna äger båda stora förtjänster. De hör till svensk films glädjepunkter. Ser man på de bägge filmerna vill man nästan ge "Hon dansade en sommar" ett extra plus. Kanske därför att handlingen är mera spännande, kanske för själva filmens atmosfär. Det finns ett par tillfällen då man vill backa, då filmen slits sönder, då regissör och manusförfattare tappat huvudet. Hur man kunnat ta med dessa sjukhusscener där Valdemars farbror sitter och gnatar med en annan patient, och där Stålfarfar kopplats in i filmen som en tredje patient, förstår inte den som ser filmen som färdig produkt. Just detta inslag, så oväsentligt, så brytande sig ur ramen, så löjligt publikfriande, förstör det goda intrycket. Det är med glädje man konstaterar att det i "Trots" inte förekommer något liknande. Vem som än har skulden till dessa scener (jag kan aldrig tro att det är manusförfattaren Semitjov) så har han svarat för en vandalisering i en mycket fin film. Efter det att man sett filmen vill man nästan ta tillbaka en del av det negativa man sade om boken och dess skildring av SLU och ungdomens strävan. I filmen blir det riktigt så när som på det andra stilbrytande avsnittet i filmen, den andra vandaliseringen, där ett slagsmål utbryter mellan huvudpersonen och en annan ung grabb, vilken hamnar i en dynga och får ett lass gödsel över sig. Otrevligt, ovärdigt, i en film som denna!

I filmen "Trots" om stadens ungdom, då främst förhållandet mellan lektorsonen Rolf och fabriksflickan Siv förekommer inga stilbrytningar. Det blir aldrig någon känsla av att detta hör inte hit, det är publikfrieri, och sett från denna synpunkt är "Trots" den säkraste filmen. Men som nästan alltid då en psykologisk roman skall filmas blir händelserna väl tunna, Filmen har inte förmåga att ladda upp, reservera spänningen, stegra dramatiken. Filmen har ett budskap, men ett vanligt och utslitet budskap. Den har inte samma friskhet och samma rörlighet som den förra filmen. Det är här "Hon dansade en sommar" vinner. Kärlekshistorien, den skickligt vävda berättelsen med enskilda fina rollstudier i "Hon dansade en sommar" med bl. a. fjantens mästerliga teckning och Kerstins riktiga ungflickstyp, ödesbestämningen, det tragiska som mer och mer flyttar inpå, ger denna film stora fördelar framför "Trots" som väger lättare därför att man tycker sig ha sett allt detta förut så många gånger.

Bägge filmerna har emellertid budskap, de är riktiga och det mest glädjande är den publikframgång de haft och har. Men, till sist vill man gärna att alla som ser dessa filmerna, inte bara låter dem bli underhållning, en kvälls tidsfördriv, utan efteråt försöker ordna diskussioner kring dem. Man kan på så sätt få fram så mycket nytt, så mycket väsentligt, kring just en film, att den ger ett helt annat mervärde än tidigare. På ett klubbmöte kan också en sådan filmdiskussion ge ett mycket uppskattat program, ge den riktiga och goda filmen ett värde som aldrig dussinalstren kan

UR PRESSEN

TACK GODE GUD för att jag inte är som en av dessa syndare, sade bibelns farisé på sin tid. I en högertidning hittade vi samma tema i något moderniserad form:

Högerpartiets riksdagsgrupp representerar en kunnighet i de ekonomiska tingen — både teoretiskt och praktiskt — som bara har det felet att det inte äger någon motsvarighet inom de andra riksdagsgrupperna.

Nu vet vi vad vi har att lita till i svensk politik!

I EN ANNAN HÖGERTIDNING upptäckte vi en liten recension av en litterär skrift med namnet Tema. Om ett av bidragen i denna heter det:

I en panegyrisk presentation betecknas den nu 34-årige Gustaf Rune Eriks som "den svenska novellistikens obestridligen störste mästare". Ett sådant omdöme kan möjligen misstänkas för en viss överdrift.

Naturligtvis är det oss fjärran att ens ett ögonblick misstänka ovanstående värdeomdöme om högerns riksdagsgrupp "för en viss överdrift". Vi kom bara att tänka på det ändå i sammanhanget.

OM REGERINGSKOALITIONEN UPPLÖSTES behövde detta inte utesluta samarbete mellan bondeförbundet och socialdemokraterna fö. att lösa vissa frågor i riksdagen, har Växjöbladet (bf) sagt i en kommentar till regeringsfrågan efter valet. Bohusläningen (fp) yrar genast om "äkta kohandelsparti" o. d. älskvärdheter. I en replik erinrar Växjöbladet om det parlamentariska läget:

Bohusläningen bör veta, att det politiska läget inte gör det möjligt för de borgerliga partierna, även om de vore aldrig så eniga, att diktera några riksdagsbeslut. Vilket vore då vettigast, att resonera sig fram till rimliga lösningar med socialdemokraterna eller att skapa två så gott som jämnstarka stridsfronter, vilka viserligen kunde etablera spännande sammandrabbningar men föga av skapande handling.

Vissa folkpartitidningar tycks leva i den föreställningsvärlden att bara bondeförbundet bryter koalitionen är det bäddat för en s. k. borgerlig regeringskurs under hr Ohlins ledning här i landet. Men det är ett folkpartistiskt önsketänkande utan verklighetsgrund.

Lyckat färöfiske för svenskarna

THORSHAVN (TT:s korr.)

De svenska fiskarena, ett sextiotal, som i år har fiskat sill öster och norr om Färöarna, har nu avslutat säsongfångsten och resultatet har varit mycket tillfredsställande. Även norrmännen och färöfiskarna själva har slutat fisket för i år, medan den ryska sillflotta, som uppehållit sig vid Färöarna sedan slutet av augusti, förmodligen fortsätter månaden ut.

I de dansk-svenska handelsförhandlingarna i januari kommer också att delta representanter för Färöarna, som önskar få till stånd en fast kvot för nästa säsongs sillexport till Sverige.

Tunnelpremiären

Nästan halva Stockholm gick på söndagen under jorden då tunnelbanans västra del invigdes. Prins Bertil som förrättade invigningen av den nya bandelen ses här då han klipper av bandet som spärrar vägen för invigningståget som de inbjudna hedersgästerna företog en provtur med.

RÄDDA VÅRA ÄKTENSKAP!

Det ständigt stegrade antalet skilsmässor har börjat väcka oro i de vidaste kretsar och det föreligger förvisso behov av förebyggande åtgärder. Några praktiska synpunkter på den aktuella frågan anlägges i nedanstående artikel med särskild tonvikt vid kvinnornas outnyttjade möjligheter.

De flesta av oss brukar ganska snart komma underfund med att livet egentligen inte är så alldeles lätt att leva. Men många gör just inte annat åt den saken än att konstatera faktum. Några finns likväl som gör mera allvarliga bemödanden att lära sig hur man bör leva bäst och de uppfatta ofta tillvaron såsom en komplicerad konstart, vilken det gäller att med mer eller mindre utvecklad virtuositet lära sig utöva på samma sätt som man lär sig ett konsthantverk. Detta fåtal har ock de största utsikterna att så småningom inrätta en jämförelsevis behaglig tillvaro åt sig i sin värld, vare sig denna består i ett kungarike eller ett rum och kök.

Med så mycket bjärtare kontrast framstår då det förhållandet, att så sorgligt många människor lever ett synnerligen otillfredställande och ofullkomligt liv, de lever ett halvt liv, därför att de inte förmår utnyttja sina egenskaper och bruka sina sinnen mer än till hälften. Genom bristande uppövning och allmän trögnet skänker dem varken intellekt eller känslor mer än en ringa bråkdel av de angenäma sensationer livet ändå i realiteten har att bjuda den, som konsekvent och medvetet förmår göra det bästa av sina tillgångar. Det behöver för den skull inte vara fråga om något slags besinningslös njutningsfilosofi. Snarare tvärtom, en tillvaro där den förfinade smaken och det kultiverade skönhetssinnet må vara normgivande och där i grund och botten anspråkslösa sensationer avnjutas med starkaste intensitet genom skickligt disciplinerade sinnens retbarhet.

Detta ideal gäller i alldeles särskilt hög grad kärlekslivet, såväl vad beträffar dess rent sinnliga som även andliga innebörd. I detta förhållande kan man också söka orsaken till att en del kvinnor är så fullkomligt lyckliga och tillfredställda i sin tillvaro medan den negativa motsatsen låter oss se individer, som tyngas av miserabla olyckskänslor. Och detta tillstånd av lycka eller olycka beror inte heller obetingat på kvinnans kärlekspartner utan kan lika mycket bestämmas av hennes egen förmåga — eller oförmåga — att inspirera till kärlek. Tankegången verkar kanske inte alldeles ny, men analyserar man den litet närmare skall man likväl finna många sidor däri, som man nog inte ägnat så mycken uppmärksamhet åt eller som man gör klokt i att tänka mycket mera på.

Den berömde franske filosofen Stendhal ger en träffande definition av kärleken sålunda: ”att vi med alla våra sinnen upplever lycka vid att se, vidröra och höra någon som vi finner älskvärd och som älskar oss”. Hur många är det av miljoner äkta män och hustrur, som upplever något tillnärmelsevis liknande, trots att de är alldeles övertygade om att de älska varandra och alltsom oftast tala om det också. Deras kärlek är i bästa fall en mild tillgivenhet, som är mera en vana, man kan till och med generöst kalla det för en behaglig vana, än en medveten känsla. Och denna vanekärlek stegras vanemässigt med jämna mellanrum för att åstadkomma en i stort sett ändamålslös fysiologisk men sällan psykisk lättnad.

Vanor är individualitetens tvångströja. Den människa, som låter vanetänkande och vanekännande få makt över sin tillvaro, förlorar förmågan till intensiv upplevelse. Tillvaron blir blott en trist, färglös vardag, där samvaron med den äktenskapliga motparten blir enbart tråkig.

Ett sådant tillstånd är någonting av en katastrof för äktenskapet. Och den egentliga orsaken är att parterna har låtit just de sinnen trubbas av och förslöas, som en gång skänkte dem de starkaste förnimmelser av lycka i förhållandet till den andra. Denna avtrubbningsprocess kan naturligtvis ha många orsaker och många olika förlopp. Men skulle man göra sig mödan att försöka följa utvecklingen därav, skulle man i de flesta fall finna, att de gamla mänskliga svagheterna, självviskheten, hänsynslösheten, den ohämmade njutningslystnaden o. s. v. hade något därmed att göra.

Men katastrofen behöver inte vara absolut oundviklig om makarna inte har något annat avgörande skäl att bryta upp och gå varsin väg. En förutsättning är då att man lärt sig klart inse situationen och att man är villig att underkasta sig någon ansträngning för att hjälpa upp den. Och att man i tid kommer till besinning. Ty uppenbart är att någonting då måste göras för att intresse och domnande kärleksandar skall stimuleras.

Författaren hörde nyligen talas om en hustru, som gav ut en hel liten förmögenhet på kläder för att överraska sin man till deras tioåriga bröllopsdag. Det blev också anmärkningsvärt nog en mycket angenäm överraskning för den äkta mannen, bl. a. därför att han inte behövde betala hennes utrustning själv. Hon hade nämligen möjlighet att själv betala den, och hon rapporterade efteråt en fullständig framgång i detta äktenskap, som tidigare varit högst problematiskt. ”Det var värt varenda öre det kostade”, sade hon, ”vi var som nygifta under flera månader efteråt”.

Fastän metoden kan förefalla enkel är det tyvärr alltför få äkta par, som inser hur betydelsefullt det är att — lika enkelt uttryckt — stimulera intresset för varandra. Det tjänar ingenting till att försöka fördölja det faktum, att kärlekens lyckomöjligheter bero till mycket stor del av sinnesförnimmelsernas intensitet, hur gudomliga till sitt ursprung än känslorna för det motsatta könet må vara. Och synsinnet spelar därvid en framstående roll. Vi behöver blott tänka på naturens egna geniala exempel: blommorna som med sina prunkande sköna färger drar uppmärksamheten till sig för att dess fortplantningsakt skall gå i fullbordan.

För människan gäller förvisso samma formel, att när hennes öga fängslas av en ny, oväntad och behaglig anblick, väcks intresse och beundran därför. För den skull låter en klok hustru aldrig sin make bli v a n vid hennes utseende. Hon försöker efter bästa förmåga och smak att omväxla i klädedräkt, frisyr och sätt att vara. Hon bekämpar det vanemässiga i deras tillvaro och hem. Det finns många intyg på att små men intelligent beräknade åtgöranden fått stora verkningar i detta avseende. Och blickar, som annars kanske skulle kunna så lätt vandra åt annat håll, fixeras, fascineras och hållas fängslade.

I [illegible] är det minst lika betydelsefullt att mannen å sin sida påtar sig en motsvarande andel i den intressanta uppgiften att leva livet lyckligt. Men därvid gäller ju något annorlunda premisser, enär det ju för honom är fråga om att vinna sin hustrus uppmärksamhet och intresse. Därvid formulerar sig frågan av sig självt: ”vad är det då hos en man som fängslar en kvinna?” Ja, utgår man från att den förklarade kärleken ligger till grund för båda parters gemenskap, så bör väl svaret på frågan kunna begränsas till sådana mera allmänna begrepp som artig uppmärksamhet, manlig fasthet i förening med en aldrig sinande källa av ömhet — det är tyvärr inte många män som upptäckt att kvinnans behov av ömhet gränsar till det oändliga — och därjämte mycket annat, som helt säkert en något litet uppdriven intutionsförmåga hos mannen skall ge klarhet om. I de allra flesta fall bär en anstängning från mannens sida i denna riktning hundrafaldig frukt.

Och likväl är det kvinnan, som ensam sköter spelet — om hon vill. Därför hänger faktiskt oftast ett äktenskaps öde på den kvinnliga parten. Om mannen är uppmärksam och underhållande emot sin fru, är han det därför att han menar allvar därmed. Han förmår i allmänhet inte spela en roll av denna karaktär och med psykologisk beräkning. Han menar allvar, därför att hans fru framträder för honom som det ideal han älskar. Men det är just de ord han väljer och den intensitet han förmår nedlägga i sina ord, när han talar om att han älskar sin hustru, som är så betydelsefullt även när det gäller hennes känslors stimulerande. Och det är i detta avseende som hans hustru har stor makt vid avgörandet. Det hör till kvinnans natur att spela teater, — hon spelar mitt uppe i sin verkliga kärlek. Sedan kommer det an på graden av hennes intelligens vad slags spel hon vill spela. Det kan väl ofta — kanske mycket ofta — bjuda henne emot att manipulera med kulisser och forma ackord på känslornas strängar, när förhållandet mellan henne och mannen kan ha rubbats så väsentligt, att nära nog kontakten är bruten.

Då är det hustruns sak att noga överväga vilken väg hon vill gå. Anser hon att mannen inte är värd den ansträngning hon — och endast hon — är mäktig göra för att få honom till den uppvaktande riddaren han en gång var och som inspirerade henne till att vilja ge sig själv åt honom, då låter hon äktenskapet upplösas igen. Men i de flesta fall har hon ju nästan allt att vinna, om hon räddar äktenskapet. Det gäller blott för henne att återvinna den mark hon vanligen ganska tillfälligt förlorat, att med psykologiska effekter ersätta en möjligen förlorad ungflickscharm (som var vad mannen såg), att intelligent utnyttja en sinnlig dragningskraft, som varje kvinna tvivelsutan äger i långt större utsträckning än hon mången gång själv är medveten om.

Det skulle verkligen vara mycket värdefullt för samhället och den mänskliga samlevnaden även i stort, om kvinnorna i större utsträckning ville lära sig förstå att de — och endast de — äger kraften och förmågan att hålla vid liv, ja hålla flammande den eld, som det i de allra flesta fallen dock var hon själv som tände. Den elden är en livsbetingelse för henne i mycket större utsträckning än för mannen. Ständigt kan men se med vilken förtjusning hon vänder sig mot brasan, och i dess strålglans utvecklar hon sina vackraste egenskaper — kärleksfull givmildhet, trofasthet och uppgående i hem och kärleks-lycka. Och så länge den elden flammar kan hon också vara viss om att även hennes man håller sig i dess närhet.

Belami

För mycket rök och alkohol en fara för synen

Endast i mycket sällsynta fall påverkar rökningen synnerverna i sådan utsträckning att en påtaglig nedsättning av synförmågan blir följden. Samtidigt missbruk av alkohol brukar då oftast föreligga.

Detta besked lämnar på vår förfrågan nyutnämnde professorn i oftalmiatrik vid Uppsala universitet, Gunnar von Bahr, sedan 1938 docent i samma ämne vid universitetet och verksam som ögonläkare i Uppsala.

Ur oftalmiatrisk synpunkt kan man därför inte, fortsätter prof. von Bahr, anse ett rimligt bruk av tobak såsom ett verkligt hot mot människans syn. Likväl har jag personligen varit med om några fall, där ett missbruk, d. v. s. en rökning långt utöver det ”normalas” gränser fått som följd en väsentlig nedsättning av patientens synförmåga. Men det bör då starkt understrykas att det i dessa fall samtidigt varit fråga om ett uppenbart missbruk av alkohol; det ställer sig svårt att här renodla begreppen. En del håller före att tobaksbruket spelar största rollen, medan andra hävdar att huvudsakliga skulden får läggas på missbruket av alkohol. Det är faktiskt inte lätt att här dra några bestämda gränser. Den iakttagelsen torde emellertid stå sig någorlunda att de, som röker till verkligt övermått, som alltså absolut missbrukar tobaken, ofta också är betydande alkoholkonsumenter.

— Bland ögonsjukdomarna intar ju starren en framskjuten plats. Har man vad starrsjukdomarna beträffar under senare år kunnat göra några speciella iakttagelser? Ökar de, eller går fallen procentuellt tillbaka, kanske beroende på att folk numera söker läkare på ett tidigare stadium än vad som var vanligt förr?

— Starr är som bekant en åldersjukdom, i varje fall de vanligaste formerna därav. Med stigande medellivslängd hos befolkningen har man möjligen rätt att räkna med ett ökat antal fall, det vore sålunda helt enkelt fråga om en ganska normal utveckling. Någon pålitlig statistik på frekvensen av åldersstarr finns emellertid inte. Antalet starroperationer är dock vida större nu än för t. ex. femtio år sedan, men detta hänger i stort sett samman med förbättrade kommunikationer samt större benägenhet hos folk att söka läkare i rimlig tid. I väl utgör inte heller det ökade antalet opererade fall någon säker bedömningsgrund beträffande själva omfattningen av den eventuella ökningen av totalantalet fall av starrsjukdomar. Men eftersom åldringarna är fler till antalet nu än förr finns anledning förmoda att ifrågavarande sjukdomar också visar viss ökning. Slutligen bör framhållas att en operation mot starr i allmänhet inte alls är ”farlig” samt att den är förbunden med ytterst små risker.

Marknaderna bort från vår almanacka onödigt arbete?

I [illegible] års almanacka saknas den hittills förelig[illegible]de redogörelsen för marknaderna; de kommer att lysa med sin frånvaro för all framtid i nämnda publikation. I våra nordligare landsmärken ser man med beklagande på denna omläggning — det påstås sålunda att särskilt lappmarksborna är smått förgrymmade. Men vad är det då som ligger bakom marknadernas försvinnande ur almanackan? På den frågan ger förste byråsekreterare Alli Johansson i kommerskollegium besked.

— Till och med innevarande år har det varit möjligt att ordna marknadssammanställningen centralt, säger fröken Johansosn sålunda. Redan i början av förra århundradet fick denna uppställning av förefintliga marknader den form som den haft sedan dess. Kommerskollegium kom då att bli det centrala forum, som slutgiltigt fastställde de av länsstyrelserna insända förslagen till marknader runt h[illegible] vårt land.

Förr i tiden, då marknaderna hade en påtaglig och mycket betydelsefull uppgift att fylla, måste också ett omfattande arbete läggas ned på deras förberedelse. Länsstyrelserna fick i god tid ta kontakt med de lokala organen, i första hand de kommunala, och så slog man sina kloka huvuden ihop för att så att säga bygga upp marknaderna så att hela systemet kunde verka utan friktioner. Det var säkerligen inte alltid så lätt att få t. ex. tidsschemat att passa och att ordna så att befolkningen inom vitt skilda delar av landet blev tillgodosedd. Tjänstemännen inom kommerskollegium fick sålunda se till att närliggande marknader inte ”flätade sig in i varann” samt i övrigt uppmärksamma en lång rad detaljer. När allt detta var klart sändes papperen över till Vetenskapsakademin, som i sin tur befordrade handlingarna till trycket, varefter marknadsförteckningen i sinom tid stod att läsa i almanackan.

Men på det yttersta av dessa dagar och under trycket av en ofrånkomlig rationalisering började man tycka att allt det där var en onödig både omgång och belastning. Vad hindrade att länsstyrelserna självständigt klarade upp problemet med de marknader, vi ännu har i behåll? Följden har alltså blivit att kommerskollegium från och med i år helt avkopplas från denna sin gamla uppgift. Vad så almanackan beträffar inställde sig denna naturliga fråga: kan det ha så stor betydelse att den sammankrympta marknadsförteckningen publiceras däri? Kungörelseförfarandet är ju ett helt annat nu än det var fordomtima, och särskilt svarar den moderna pressen för en snabb underrättelsetjänst. Kort sagt. Det befanns kunna gå väl för sig att i fortsättningen stryka denna förteckning ur svensk almanacka.

Jag tror inte, slutar byråsekr. Johansson, att man behöver sörja över denna omläggning. Där marknader ännu hålls i vårt land kan ortsbefolkningen i alla fall enkelt och smidigt få de meddelanden härom, som önskas. Visst bryter man en tradition med gamla anor. Men om man skulle försöka gissa hur många de svenskar är, som verkligen bara via almanackan i våra dagar inhämtar sin kunskap om marknaderna, så tror jag att detta antal bleve tämligen ringa.

6,5 milj. till vägbeläggningar
Ny femårsplan för Hallands län

Enligt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen numera fastställd femårsplan för vägbeläggningarna i Halland under åren 1952—56 kommer beläggningar, huvudsakligen högklassiga bituminösa, att få medelstilldelning med sammanlagt 6½ milj. kr.

I år blir det medelstilldelning med 1,4 milj. till en del beläggningsföretag, främst Halmstad—Kvibille med 775,000, Kvibille—Getinge med 100,000 och Veddige—Alpäck med 170,000 kr.

Under 1953 kommer enligt planen att utgå anslag till vägar i Växtorps samhälle med 95,000 kr, Getinge—Slöinge 350,000, Skedala—Oskarström på delen inom Sennans samhälle 56,000, Nissastigen vid Fröslida 26,000, vägen Ås—Tvååker på delarna Tvååkers kyrkväg samt tillfartsvägar till bron över Tvååkers kanal 50,000, Heberg—Skrea sockengräns av vägen Halmstad—Falkenberg 50,000, vägar i Hishults samhälle 131,000 samt Kvibille—Getinge av vägen Halmstad—Falkenberg 262,000 kr. Till sistnämnda företag blir det vidare medelstilldelning med 438,000 kr under 1954 och i övrigt upptas i planen följande medelstilldelningar under 1954: Korset—Vinberg av vägen Falkenberg—Köinge 150,000, St. Kinnareds gård—Kinnared 80,000, tillfartsvägar till vägporten under SJ i Oskarström 86,000, Esperedsvägen i Oskarström 45,000, Nissastigen vid Johansfors 60,000, väg förbi Holms mejeri, kyrka och handelsbod 32,000 Varbergs stads gräns—Göingegården 99,000 och Karlstorp—Frösakull—Ringenäs 110,000 kr.

Under 1955 skall utgå medel till följande vägbeläggningsföretag: Derome—Veddige 200,000 kr, Vallberga stationsvägar 24,000, L. Tjärby—Fladje på delen L. Tjärby—Köpinge skola 140,000, Ringarekullen—Lassagård 45,000, Kyrkebyn—Algusered 120,000, Nygård—Träslövsläge 179,000, Skogaby—Knäred 280,000, Varberg—Rolfstorp jämte bivägar vid Rolfstorp 340,000 samt Haverdals bro—Harplinge—Dränggård på delen förbifartsväg väster om bangården i Harplinge 72,000 kronor.

Under femårsperiodens sista år, alltså 1956, blir det slutligen medelstilldelning åt följande företag: Frillesås stationsvägar 65,000, Annestorp—Sagered 160,000, Lindome station—Lindome kyrka 175,000, vägar i Genevads och Åleds samhällen 240,000 resp. 100,000, Skedala—Greared 280,000, Gullbrandstorp—Harplinge på delen Haverdals bro—Kulla 100,000 och Trönninge—Laxvik jämte anslutningsvägar 180,000 kr.

320 medlemmar i Kinds hrd. lottakår

Kinds härads lottakår har hållit årsmöte i Svenljunga med fru Walla Bowald, Svenljunga, som ordförande.

Till kårchef omvaldes fru Walla Bowald, och till ledamöter i styrelsen omvaldes förutom ordf. fröken Anna Barthelson, Svenljunga, sekr. Suppleanter i styrelsen blev fruarna Thora Blomqvist, Svenljunga, och Irma Stigsén, Tranemo, och revisorer fruarna Maja Hermansson och Elsa Gustafsson, Tranemo, med fröken Karin Andrén, Örsås, och fru Karin Ryttge, Traneho, som ersättare. Till ordf. i Älvsereds lottaavdelning valdes fru Ingegerd Gustafsson, 21 lottor mottog 10-årsnålen.

Av årsberättelsen framgick bl. a., att medlemsantalet i kåren med dess 10 avdelningar och 2 grupper är 320 och 10 unglottor, vilkt innebär en medlemsökning av 46. Den nyorganiserade avdelningen i Älvsered har 15 lottor. De 10 avdelningarna har redovisat 2,307 arbetstimmar och kåren med de två grupperna 1,757. Denna arbetstid har omfattat utspisningar för hemvärnet och befälsutbildningsföreningars arrangemang, humanitära insamlingar, expeditionsarbete, arbetsaftnar och basarer. Inkomsterna ha varit kr 2,761:47 och utgifterna kr 2,327:84, varför överskottet är kr 388:63. Julmarknaden i Svenljunga inbringade kr 1,438:27, ett lotteri kr 188:50, provision 100 kr, vilket belopp översänts till kräftforskningen.

Efter förhandlingarna lämnade komminister Yngve Holmén, Örsås, några intressanta glimtar från sitt arbete såsom fältpastor och talade vidare varmt för hjälpverksamheten för Schwedenheim, till vars förmån kollekt upptogs och inbringade kr 100:50. Fruarna Greta Rathsman och Aina Hahmann, Strömsfors, underhöll med sång och deklamation.

Prästerna planerar enhetsorganisation

STOCKHOLM. (TT)

Prästerna planerar en gemensam organisation. Allmänna Svenska prästföreningen och Sveriges yngre prästers förbund sammanträder på onsdagen för att diskutera sammanslagningen.

Man får rätta törsten efter matsäcken.

DAGENS STJÄRNFLICKA

Linda Christian, som är gift med Tyrone Power, är amatörmålarinna och dessutom en passionerad samlare av dockor från olika länder. Här ses hon som Mognonette i filmatiseringen av Samuel A. Taylors succes ”The Happy time”. I huvudrollerna ses dessutom Charles Boyer, Bobby Driscoll och Loyis Jourdan.

Det ligger i kvinnans makt att åter få sin man till en uppvaktande riddare ...

LAHOLMS TIDNING - ENDA TIDNING SOM UTGIVES I LAHOLM

Nytt och flytt

Dagens namn

ELSA.

Solen går upp kl. 7.22 och ned kl. 16.28.

Morgondagens namn

EDIT.

Solen går upp kl. 7.25 och ned kl. 16.26.

Atombomben driver ungdomen till tidig sexualitet

Amerikanske psykologen Robert S. Drews är av den uppfattningen att den moderna ungdomens tidiga och intensiva trängtan efter sexuella upplevelser främst beror på atombomben. "Hotet med total förintelse av hela mänskligheten har trängt in i ungdomens omedvetna och många handlar under ett tvång vars ursprung de inte känner. Tvånget driver de olika könen i varandras armar, då ett berättigat tvivel om möjligheten att mänskligheten i sin helhet överlever teknikens nyaste uppfinningar. Utan att veta varför och tidigare än före atombomben känner ungdomen ett tvång att handla i enlighet med instinkten att främja släktets bestånd", säger den lärde doktorn.

Kaffe på och smulor i sängen.

Taxeringshumor

Ur "Skattenytts" marg.-spalt saxar vi några små blomster:

"Avdrag yrkas för långresor då delvis måltider och matsäck måste tillgripas."

— — —

"Misstaget beror tydligen därpå att min dåvarande fästman herr ingenjör G. har inblandats i ärendet."

Ur ett köpekontrakt vid affärsöverlåtelse:

"3. Säljaren garanterar att inga skulder vilar å affären. Skulle dylika finnas betalas desamma av säljaren före tillträdesdagen samt därefter av köparen".

— Är de där två unga damerna tvillingar?

— Nej, de är bara kunder i samma skönhetssalong.

GRAVINSKRIFT I PARIS

På en dyrbar gravsten i en av den franska huvudstadens kyrkogårdar kan man läsa följande inskrift: Hans första hustru Marie hjälpte honom till sin andra hustru, Estelle, som i tacksamhet reste denna sten.

*

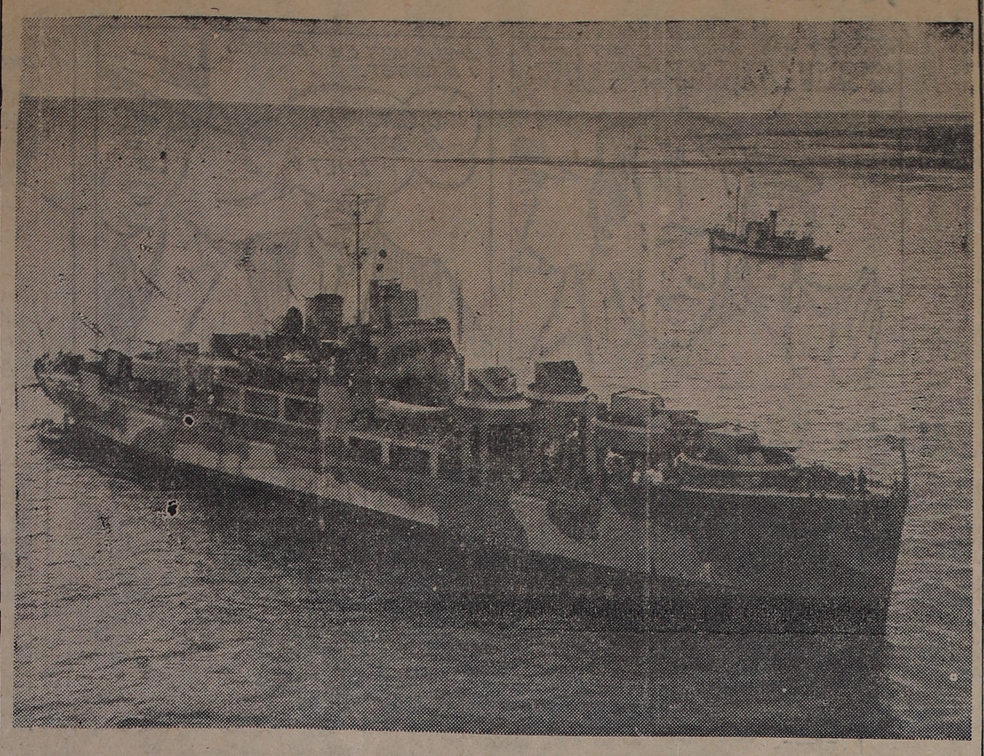
Ryttmästaren: — Vid vårt regemente råder en förstklassig disciplin. När vi har trevligt på mässen skrattar alla då översten börjar skratta. När överstelöjtnanten började skratta skrattar alla utom översten, och när yngste fänriken börjar skratta, så får han, på min ära, skratta ensam.

*

— Ryssarna blir de första som kommer att flyga till månen, tror expertisen.

— Allihop?

"Älvsnabbens" grundstötning

Den svenska minkryssaren Älvsnabben, som gått på grund utanför den danska ön Saltholm, ses här fotograferad från luften efter grundstötningen. Mellan fartyget och ön ligger ett av de fartyg, som gått ut till assistans.

Mister Johnsons hemkomst

Av KALLE I DALEN

Mister John Johnson från USA var hemma i gamla Sweden igen i höst. Det var visst den tionde gången nu som han krossade Atlanten, och det var troligen hans sista. De första fem åren efter emigrationen hade han hållit sig stilla och tyst i Staterna tills han samlat ihop tillräckligt med dollars för att resa hem och visa sig i all sin glans och härlighet. Det är nu cirka trettio år sen, och sedan dess har han regelbundet besökt det gamla landet antingen vid jul eller frampå sommaren.

Ty inom Mr Johnsons hjärta dväljes en stor portion fåfänga, som dock innerst inne bottnar i en intensiv kärlek till hembygden. Och varför skulle inte han, som en gång for ut som en fattig svensk torparpojke, få sitta en liten smula på livets solsida, han också. Nu, när han ändå fått ihop litet pengar och ville ha en smula glädje av dem, medan han ännu kunde njuta av livet. Och då var det ju rätt mänskligt att Mister Johnson också ville imponera på hemmafolket, som en gång betraktat honom som torparen Anders Johans odugling till pojke.

Första gången han besökte hembygden efter de fem årens bortovaro, var han en helgud både i sig själv och bland de enkla sockenborna i födelsebygden. Då vågade knappast ens hans egen far, småbrukaren Anders Johan på Brokullen, säga du till honom till en början, utan titulerade honom försiktigt med "han". Ty att resa ut som en enkel bypojke vid namn Johan Johnsson och komma hem i en gentlemans gestalt och kallas Mister "Djan Djansen", det fordrar respekt det. Men så hade han också både päls och guldplomber den första vintern, han uppenbarade sig på hemlandets magra jord, och även den starka utländska brytningen i språket utövade en viss respekt på hemmafolket.

Nästan varje gång mister Johnson var hemma på visit tog han ett par, tre av sockenfolket med sig till Amerika. Och under årens lopp har han dragit dit åtskilliga av hemmafolket, som nu bygger och bor där. För några har kanske hans målningar av guldlandet lämnat en viss procent i utbyte, men för de flesta har det suddats ut helt och hållet till en färglös och tämligen dyster bild. Men vem kunde tro det då, när man hörde och såg mister Johnson. Han liksom representerade USA där hemma i Backanäs, och han var en värdig representant. Fin och guldplomberad och full av det vildaste skryt och med orden plenty money på läpparna jämt och sant...

För varje gång mister Johnson besökte hembygden, blev han allt finare och finare och för några år sedan kulminerade elegansen i en bil, ett vräkigt dollargrin, som han fört med sig från Staterna.

Och liksom Gustaf II Adolf blev han med åren även allt fetare och fetare och större och mäktigare och mera representativ. Då hans axelbreda och väldiga gestalt lutade sig in under Brokullens låga förstukvist, såg det ut som om han skulle lyfta av taket för att få utrymme.

— Poor, old Sweden, vad du var litet och fattigt — liksom man skulle jämfört småbonden Anders Johans lilla stuga mot en av de pampigaste skyskraporna i USA...

Men Anders Johans stuga låg i alla fall på gammal säker berggrund och stormarna hade inte så lätt att få tag i den som i en himlastormande skyskrapa. Vilket skulle visa sig senare, då de ekonomiska stormarna drog fram över världen.

Mister Djan Johnson hade en liten skrädderiaffär i Chicago tillsammans med en kompanjon, och det var där han gjort sina pengar. De pengar, som han skröt med och inte sparade. Det var huvudsakligen enklare, svenska kunder, som anlitade affären, men det var rejält folk, och så länge det var goda tider gick det fint att tjäna dollars. Men så kom den, krigsstormen, som skakade skyskraporna och kom allt det där "biggest in the world" att vagga. Det ramlade även över den lilla skrädderiaffären vid sjuttionde gatan i Chicago och begrov den så småningom helt och hållet. Allt eftersom tiderna hårdnade därute försvann kunderna mer och mer för att slutligen inte låta höra av sig alls. En vacker dag måste affären slås igen, och mister Johnson hade, som sagt, inte sparat några pengar. Han hade nätt och jämt så han kunde täcka reträtten hem. Ty hur det var, så var husen hemma i Sverige inte så himlastormande höga som i Staterna, och stormen hade inte rasat över dem så våldsamt heller. Varför mister Johnson räknat ut, att det kanske vore säkrast att söka skydd hemma medan stormen rasade över. Fader Anders Johan på Brokullen levde än och hans stuga stod lugn och tryggt... Det var ändå ett skydd att krypa in i.

Och nu hade alltså mister Johnson från USA och Sverige sökt sin reträtt och gjort ännu en resa över Atlanten, kanske den sista. Men den här gången kom han utan att göra vidare väsen av sig. Han hade smalnat betydligt och fick ledigt plats i sin faders enkla stuga. Farsgubben vågade till och med säga Johan till honom som då han var liten, vilket för några år sedan skulle ha upptagits med största onåd och förakt. Och byborna var till den grad vanvördiga att de kallade honom för herr Johnsson.

På sätt och vis representerade han ännu USA i Backenäs, men det var ett USA som liksom förlorat litet av sin glans.

Men det var i alla fall en viss humor i mister Johnson, och han lät inte gärna förbluffa sig i sin reträtt. När en av sockenborna i Backanäs träffade honom ute på kyrkbacken och liksom litet försmädligt sporde honom, varför han slagit ner på morskupan igen efter så många år, svarade mister Johnson med ett blänkande guldleende:

— Well, du ser att presidenten där ute har låtit lysa på att alla i Amörrka som ha guldplomber i tänderna ska lämna dom te staten för att dä ska bli plenti money till krigskostnaderna. För han tycker väl som så, att dom ä liksom lite för rika i käften, you see. Å hade ja då stannat, hade ja blitt totalt tannalös.

— Yes sir...

Servicen på våra hotell är också så försvinnande liten att den inte är något att tvista om. En turist kom från tråkigheten på landsbygden till det mera frestande livet i Stockholm och tog in på ett förstklassigt karavanseraj. Den första kvällen beställde han upp en pilsner och smörgåsar på rummet. Det kom så småningom, men inte något glas. Mannen begärde ett sådant, då han sällan brukade halsa.

Den sista hösten

Du vilar i rummet mot söder.
Din afton må vigas åt ljuset —
din afton vart invigd åt ljuset.
En vägg och två fönster dig skilja
från dina kära rabatter,
de blommor som själv du har odlat
i våren, din sista på jorden.
Guds solljus nu faller däröver,
kring dig och din gärning den sista,
en gärning till doftande glädje.
Du vilar så trygg på din gärning.
Du vilar så skönt i Guds armar.
Din hand, som var knotig av möda,
måst släppa det livshårda taget,
den ligger så vit på ditt täcke.
Vad hemligt vatten den tvagit?
Hur blev din dag som var möda,
en afton så stor och så stilla!
Guds solljus din gärning bekröner.
Du vilar så gott på Guds armar.

JOHANNES GILLBY.

Från den ena till den andra

Grosshandlare Antonssons sextonårige son har fått scharlakansfeber och fadern ringer upp sin galante och gode vän, doktor Bergander.

— Jo, va sjutton skall jag göra, sade han. Min pojke har fått scharlakansfeber och alldeles nyss har han talat om för mig att han kysst vår jungfru.

— Jojo, skrattar B. Det börjas tidigt på sina håll.

— Du förstår inte det här. Saken är den att jag också har kysst jungfrun.

— Det var komplicerat, det måste jag säga. Då blir det tre sjuka i familjen.

— Fyra. Jag har kysst min hustru också.

— Ajajaj. Säger du det! Ja, då blir jag också sjuk!

Farligt?

Gamle rådmannen X. har varit änkling några år men finner till sist tillvaron trist utan närvaron av en kvinna i huset. Trots sin respektabla ålder så har han kvar sin gamla erkända förmåga att tjusa kvinnorna. Så en dag beslutar han sig för att ta steget fullt ut och gifta sig med en ung och vacker servitris. Först går han dock till sin gode vän doktor B. för att få ett råd.

— Säg mig, käre bror, tror du att det kan vara farligt för en man vid mina år att gifta sig med en så mycket yngre kvinna?

— Farligt? Tja, jag vet inte vad jag skall säga. I varje fall blir det en död i skönhet.

Gala

Anekdoten om 50-åringen i en norrlandsstad, som kom till det subskriberade jubileumskalaset i kavajkostym, därför att bankettdeltagarna lagt beslag på alla högtidskläder hos uthyrningsfirmorna, börjar nu göra sin rond i världspressen. Så här låter den version som presenteras av en hamburgtidning:

Till galadinéer hör galakläder. I de nordiska länderna håller man fast vid denna tradition. Dyrtiden förhindrar emellertid, att festdeltagarna alla kan uppträda i egen frack. I Stockholm kom en läkare som enda gäst i kavajkostym till en middag. Mera uppseende än detta faktum väckte det, då han under måltiden reste sig och avgav följande förklaring:

— Jag har gjort allt som stod i mina krafter för att uppdriva en frack för i kväll. Samtliga uthyrningsaffärer sade mig emellertid, att alla frackar lånats ut till denna galadiné!

Den positiva landsbygdspolitiken har ett oerhört stort arbetsfält

Det som skulle glädje mig allra mest vore om jag en dag fick uppleva att dyrortssystemets orättvisor eliminerades. Om det överhuvud taget skall vara någon skillnad i dyrortshänseende, så är det de som har de största olägenheterna av att bo obekvämt och därför också får försaka väsentliga samhällsförmåner, som bör premieras. Det är överläraren Patrick Nilsson i Grimeton, som säger detta, när HN:s medarbetare ber om en intervju med anledning av att han från och med nyåret 1953 tar plats som bondeförbundsrepresentant på hallandsbänken i riksdagens första kammare.

Överlärare Nilsson har en lång kommunal förtroendemannagärning bakom sig och han har också fått erfara hur dyrortsgrupperingen verkar i praktiken. Med ett exempel från sin egen hemkommun, Himledelens storkommun, där Patrick Nilsson är fullmäktiges ordförande, visar han hur barocka förhållandena nu är. Tre av socknarna i storkommunen ligger i lägsta dyrortsgruppen och tre i tvåan.

— En kollega till mig har 600 kr mindre i årslön därför att han bor i en av ettans kommuner, säger hr Nilsson. Vi handlar i samma speceriaffär, köper mjölken i samma mejeri, har samma järnvägsstation och postexpedition och träffas i samma bygdegård när vi besöker sammanträden eller andra tillställningar. Kan någon påstå att det ligger något som helst förnuft i ett sådant system? spörjer Patrick Nilsson indignerad.

Nåja, en revision av systemet är ju snart aktuell, men Patrick Nilsson hör till dem, som inte vill låta nöja sig med en nyindelning av de nuvarande ortsgrupperna, innebärande att endast lägsta dyrorten faller bort.

Total likvidation av det gamla systemets avigsidor är hans målsättning.

— Det måste vi inrikta oss på, säger han, även om jag är medveten om att inte detta kan ske på en gång utan etappvis.

Skolhem i läroverksstäderna viktigt glesbygdsproblem

Samtalet glider in på skolproblemen och överlärare Nilsson för fram tanken om skolhem för den landsbygdsungdom, som bor långt från läroverksstäderna och därför måste inackorderas där under studietiden. Detta fördyrar utbildningen för glesbygdernas ungdom på ett sätt som inte alls sammanfaller med jämlikhetsprincipen när det gäller utbildningen. Om lagstiftningen om skolhem förverkligas, skulle glesbygdsungdomens utbildningsproblem förenklas i hög grad, menar hr Nilsson. Inackorderingen i dessa hem avses kosta så mycket som motsvaras av föräldrarnas kostnader för barnens vistelse i det egna hemmet. Som det nu är blir resor och inackorderingsavgifter synnerligen betungande. Även om barnen kan resa mellan hemmet och skolan dagligen blir kostnaden för skolgången åtskilligt högre för dem som bor på landsbygden, och detta är en angelägen uppgift att försöka eliminera.

När det gäller den nya enhetsskolan är den bärande idén i denna att en centralskola skall kunna upprättas i varje storkommun, där undervisningen blir sådan att den leder fram till realskolekompetens. Den största faran för att denna tanke inte skall kunna realiseras är att befolkningsunderlaget tunnas ut så hårt att dessa planer icke kan genomföras. Kommunen kan helt enkelt inte bära en sådan skolorganisation och det blir också svårt att erhålla kvalificerade lärarkrafter i glesbygderna. Dessa söker sig till befolkningscentra och glesbygden kan inte hävda sig i konkurrensen om de bäst kvalificerade lärarna.

Skall man kunna förverkliga den ursprungliga tanken på enhetsskolan, måste befolkningsunderlaget snarare öka än minska på landsbygden, understryker Patrick Nilsson Här stöter man genast på ett annat stort problem, nämligen att föra ut industri och hantverk på landsbygden i högre grad än vad som nu sker Ett mer differentierat näringsliv är den enda utvägen då det gäller att vidmakthålla eller öka en bygds befolkningsunderlag Men även här kommer dyrortssystemet in i blickfältet, säger överlärare Nilsson. Han understryker också, att hela landsbygdens kulturliv vilar på de möjligheter befolkningsunderlaget erbjuder. Precis samma faktum dikterar kommunalpolitiken. När det blir långt mellan människorna är det inte lätt att upprätthålla vare sig kulturell, social eller ekonomisk standard. Här har en positiv landsbygdspolitik ett oerhört arbetsfält.

Överläraren Patrick Nilsson under en geografilektion i sin skola i Grimeton.

Långa vägen till riksdagen

Patrick Nilsson är född i Söndrums socken, där fadern var lantbrukare. Vid 17 års ålder tog han värvning och avancerade snabbt till underofficer. Men läslusten tog överhand och vägen gick vidare till seminariet och folkskollärareexamen. Under ferierna arbetade han dels i byggnadsbranschen och dels som jordbruksarbetare för att ekonomisera studierna. Kostnaderna för mat och inackordering var stora under dyrtiden kring första världskrigets slut, det fick inte minst den studerande ungdomen veta av. År 1919 tog Patrick Nilsson folkskollärareexamen och fick omedelbart ett vikariat redan efter ett halvår erhöll han den tjänst i Grimeton, som han alltjämt innehar, nu tillika som överlärare.

Även ifråga om politiken har Patrick Nilsson gått långa vägen. Fadern var liberal och Patrick Nilsson röstade med liberalerna under militärtiden, vilket var rätt anmärkningsvärt. I varje fall brukade underofficerarna ansluta sig till högerns politiska linje. Men Patrick Nilsson var av naturen radikal och kände sig bättre hemma i det liberala lägret. År 1928 anslöt han sig till bondeförbundet. Det steget tog han efter moget övervägande och sedan han erfarit hur bondeförbundet drev en positiv landsbygdspolitik. Patrick Nilsson var troligen den förste folkskolläraren i Halland, som fann vägen till bondeförbundet. Sedan fick han många efterföljare.

(Forts. på sid.

Geografilektion

— Har Sverige i likhet med England några kolonier?

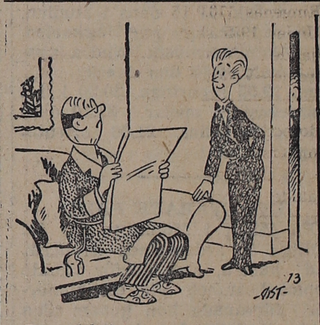
— Ja.

— Vilka då?

— Skollovskolonier, trädgårdskolonier, dagkolonier.

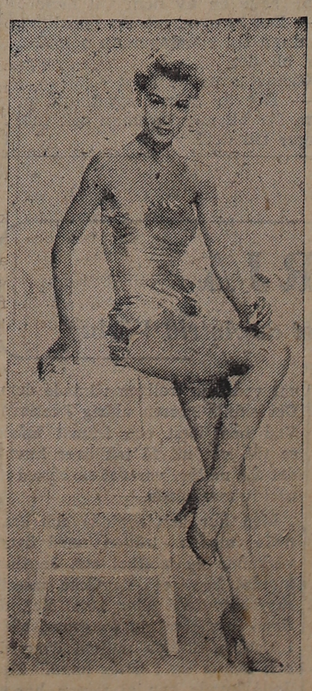
Ingen katastrof om kriget kommer

Vi har nu nått så långt på de flesta områdena av förberedelsearbetet att det inte behöver inträffa en katastrof om kriget kommer inom en nära framtid, förklarade chefen för försvarsstaben, general Åkerman, i ett anförande om transportapparatens utnyttjande i krig och förberedelserna härför i fred, som han höll på tisdagen vid IVA:s transportforskningskommissions årsmöte. Inte ens ett utraderande anfall mot en större station påverkar trafiken på längre sikt, förklarade generalen bl. a.

Bostadsbristen.

— Herr grosshandlarn, jag tillåter mej att anhålla om er dotters hand, det lilla gröna gästrummet och tillgång till kök och badrum!

Vera Ellen, MGM:s förtjusande lilla dansråtta ser lite allvarlig och betänksam ut, men det har hon ingen anledning till, [illegible] favorit.

Avisad kroggäst knivskar poliser

GÖTEBORG (TT).

En berusad och bråkig gäst som av två polismän på måndagskvällen avvisats från ett kafé ställde sig att lurpassa på de båda konstaplarna och gav dem båda var sitt knivhugg. Den ene polismannen fick ett kraftigt blödande sticksår i mellangärdet och fick föras till Sahlgrenska sjukhuset för vård, medan ytterkläderna hejdade det hugg mot ljumsken som måttades mot den andre konstapeln. Knivhugget i mellangärdet torde emellertid inte vara av allvarligare karaktär.

Trafiken över Öresund våldsamt ökad i år

MALMÖ. (TT)

Det blir i år en våldsam ökning av turisttrafiken över Öresund på leden Malmö—Köpenhamn. Resandesiffran för årets tre första kvartal har redan överstigit fjolårets siffra trots att ej mindre än 1.809.260 personer resta över sundet då. Siffran för i år uppgår nämligen enligt Sk. D. till 1.848.921 personer, d. v. s. nära 40.000 mer. Det är i främsta rummet passfriheten, som skapat denna ökade reslust. Det första passfria månaden visade en ökning på 75 procent.

Möjligheten att upprätta e[illegible]nationell filmfond och m[illegible]ra inköp av historiskt värdefulla filmer skall dryftas vid den filmarkivakongress som började i Amsterdam i går. Sverige är representerat vid kongressen, (Amsterdam, TT — Reuter).

Nytt kojeuppplopp

TOKIO (TT — Reuter).

Sjuttiofem kommunistiska fångar sårades när amerikanska infanterister i söndags banade sig in på fängelseområdet på ön Koje för att kväva en demonstration, meddelar FN-kommandot. En av de sårade fångarna avled senare.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

RADIO

TORSDAG DEN 30 OKTOBER

8.00 Nyheter.
8.15—8.45 Hemmets magasin.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet. Anna-Lisa Cronström sjunger folkvisor och vallåtar.
12.30 Nyheter.
12.45 Händelse till sjöss. En skepparhistoria av Falstaff Fakir.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Tyska.
15.20 Tre bröder emellan. Lasse Mollby, Rolf och Walter Larsson spelar och sjunger.
13.35 Plåtar, stockar och stenar. I grafikernas ateljé.
14.00 Musikalisk underhållning.
14.40—15.00 Koppla av! Gymnastik för husmödrar.
17.00 Väderlek.
17.10 Ny svensk lyrik: "Den känslofulle vargen" av Bengt Anderberg. Uppläsning av författaren.
17.25 Barnens brevlåda.
18.00 Grammofonmusik: 1) Göta artilleriregementes marsch. 2. Eko ge mig svar, vals. Sonia Sjöbeck, sång. 3. Schottisfröjd, schottis. Andrew Walters ork. 4. Luffar-Kalle (Erik Bläder). Sigge Fürst, sång. 5. Mütterlein. Leila Negra, sång med barnkör. 6. Crepuscule, tango. Malandos orkester. 7. Bali H'ai ur "South Pacific" (Rodgers-Bergendorff-Bernhard). Berith Bohm, sång. 8. Promenad ur Lyrisk svit (Ingemar Liljefors). Konsertföreningens orkester. 9. Två sånger av Edvard Grieg. Bernhard Sönnerstedt, sång. 10. Barkaroll nr 2 G-dur op. 41 (Gabriel Fauré). Kathleen Long, piano. 11. Chanson perpétuelle. Maggie Teyte, sång. 12. Final ur Symfoni nr 3 E-dur op. 23 (Hugo Alfvén). Konsertföreningens orkester.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter.
19.30 Schlagerfönstret. Varietéorkestern spelar under ledning av Åke Jelving. Medverkande: Lily Berglund, Sven-Olof Sandberg och Staffan Broms.
20.05 Kan sådant hända här? Sabotagets roll i det totala kriget.
20.35 Pianisten Malk Taimanov, Sovjet.
20.50 Silkesharen på Hagalund. Scener från ett utvärdshus av Carl Jonas Love Almquist. Radioversion: Claes Hogland. Regi: Rune Carlsten. Personer: Groman, källarmästare från Uppsala — Olof Sandborg; Grönström, en yngre släkting till denne, kassör — Willy Peters; Kommerserådet Otto Westermark — Åkes Claesson; Adrian, hans son, officer — Jan Malmsjö; Augusta, Adrians kusin — Ellika Mann; Lina, Annette och Lisette, uppasserskor på Hagalunds värdshus — Carin Swensson, Berit Gramer o. Annie Jenhoff; Emilie Liljenstjerna — Silvija Bardh; Josef Swifton, engelsk finansman — Måns Westfelt.
21.55 Richard Strauss: Don Juan, symfonisk dikt op. 20. Bostons symfoniorkester.
22.15 Nyheter.
22.30—23.00 Kriminalgåtan.

Danska radioprogrammet torsd.

6.15 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 middagskonsert. 13.15 Susanna pratar och vänder skivor. 16.00 grammofonmusik. 16.20 barnprogram. 16.50 pianosolo. 17.55 språk. 19.15 vers och visor. 19.30 bakom kulisserna. 20.00 symfonikonsert. 22.15 dansmusik. Andra programmet: 19.15 bokkrönika. 19.40 sång. 20.00 månadens vetenskap. 20.30 reportage. 21.00 då mor och far var unga. 21.30 ungdomens halvtimma.

FREDAGEN DEN 31 OKTOBER

6.15 Vardagsmorgon.
6.30 Nyheter. Därefter: Schlagerskivor.
7.00 Melodier i dur.
7.40 Morgonandakt. Kyrkoherde Gunnar Rosendal. (Malmö).
8.00 Nyheter.
8.15 Lediga platser. Därefter: Grammofon.
9.00 Skolradio. Engelska.
9.00 Klass 5.
9.30 Klass 6.
10.00 I blickpunkten.
10.10 Sångstund.
10.30 Korrespondenskurs i engelska.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet. Därefter: violin.
12.30 Nyheter.
12.45 Billiga redskapsskjul.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Den hårda verkligheten. I. Ett radiospel om ungdom och ekonomi av Henry Pettersson-Pederby.
13.25 Rytmisk lek för barn.
15.40 Nu ska ni få höra: Lillemor Biörnstad berättar för de yngsta.
13.55 Italienska romanser.
14.15 Reinhold Svenssons hammondtrio.
14.30—15.10 Radioföljejtongen. "Åsa-Hanna" av Elin Wägner: Ett oförvitligt hus.
17.00 Väderlek.
17.10 Pyssel för de yngsta.
17.30 Kvinnobilder i dansk litteratur: I September, en berättelse av Vilhelm Topsøe. Uppläsning.
17.50 Grammofonmusik: 1. Organ grinder's swing, foxtrot. 2. Fiskeflottan. Alice Babs, sång. Harry Arnolds orkester. 3. Night and day. Chris Dane, sång. Simon Brehms orkester. 4. Klockorna vid Seine, vals. Wallins orkester. 5. Månskensnätter i Florens, tango. 6. Intermezzo. Ray Martins orkester. 7. Kärlekens blomma. Karl-Olof Johanson, sång. Åke Jelvings orkester. 8. Bitte schön, polka. 9. Drei Wanderer. Georg Hann, sång. 10. Fantastistycke op. 73 nr 2 (Robert Schumann) 11. Du lieber Mond (Antonin Dvorak). 12. Preludium nr 5 g-moll op. 23 (Sergej Rachmaninov) piano. 13. Das süsse Lied verhalt ur "Lohengrin". (Richard Wagner).
18.45 Vädret i oktober.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter.
19.30 Dagens revy. Sketcher och kupletter skrivna i dag.
19.45 Gubben Noak i basker. Kristin Lind berättar från Pyrenéerna. (Malmö.)
20.05 Från det ena till det andra. I socialvårdens labyrint.
20.30 Maurice Chevalier, Frankrike, sjunger.
20.45 Fyra herrar i husvagn. II. Det glada Gästrikland.
21.15 Göteborgs radioorkester. 1. Francis Poulenc: Konsert g-moll för orgel, stråkorkester o. pukor. 2. Jean Sibelius: Symfoni nr 1 e-moll.
22.15 Nyheter.
22.30—23.30 Dags för dans till Thore Ehrlings orkester från Bal Palais, Sven Sjöholms orkester från Kungsgillet i Göteborg och grammofon.

Danska radioprogrammet fredag.

6.15 nyheter. 7.35 grammofonmusik. 8.30 andakt. 12.00 grammofonmusik. 12.40 Randers Byorkester spelar. 13.35 middagsföljetongen. 15.30 damernas eftermiddagsprogram. 16.00 John's Wahl underhåller. 16.20 barnprogram. 17.40 underhållning. 18.15 pianomusik. 19.15 dans i studion. 20.05 radioteatern ger Ungkarlen. 22.15 kammarmusik. Andra programmet: 19.15 den danska psalmen. 19.55 reportage. 20.30 kammarorkestern spelar. 21.10 danmarks melodier. 21.30 orientering.

ETT SVÅRARE FALL

En soldat i Munktorp för åtskilliga år sedan hade en begåvad hustru, som därför väckte uppmärksamhet. Vid ett husförhör förvånade hon genom sina svar kyrkoherden dr Norensen. Hon intresserade sig för dagens frågor och händelser, till och med för politik. I detta ämne resonerade hon en gång med två personer, och hennes överlägsenhet gjorde dem svarslösa. I ilskan sade en av dem till henne:

— Det är synd om er, som kunde duga till riksdagsman och inte får bli det.

Genast svarade hon:

— Det är större synd om er, som får bli riksdagsman och inte duger till det!

I blickpunkten

TVÅNGSLAGEN MOT FÖRSÄKRINGSBOLAGEN. Den enkla sanningen är att den nu föreslagna åtgärden är ett surrogat för den räntehöjning, som fullmäktiges majoritet envetet vägrat att gå med på, skriver Sv. Dagbladet ((h):

Man vill ersätta räntehöjningen med en skärpt reglering av kapitalmarknaden i syfte framför allt att prioritera bostadsbyggandet. Genom den föreslagna tvångslagen vill man förhindra kreditgivningen för vad man anser vara mindre angelägna ändamål. Har man väl en gång slagit in på denna väg kan man ju fortsätta ungefär hur långt som helst. Här öppnar sig verkligen vida perspektiv för socialistisk planhushållning på kreditväsendets område. Detta är också konsekvensen av regeringens dogmatiska kreditpolitik.

Kanske kan en överenskommelse i sista minuten komma till stånd framhåller Dagens Nyheter (fp):

Riksbankschefen Lemne har tidigare visat sig vara en skicklig förhandlare, beredd att ta skäl och pröva sakligt. Kommer tvångsåtgärder till sist ändå att tillgripas, beror de på att regeringen — för att stödja ett bostadsbyggande som kan stödjas på lämpligare sätt — vägrar att dra konsekvenserna av sitt eget handlande och låta en anpassning ske på marknaden till den stramhetens kreditpolitik som bedrives.

SAMHÄLLET BÖR ORDNA DET SÅ att en kvinna icke av fruktan hur det skall gå med henne och det väntade barnet leds in på tanken att begära abort, skriver Ny Tid (s):

Hon bör få föda sitt barn och ges möjlighet därtill. Kan denna möjlighet inte beredas henne skall inte heller samhället ge sig ut att vara ett trygghetens samhälle. En annan sak är aborter av medicinska skäl. Dessa går ganska lätt att klarlägga och det är inte alltför svårt för läkaren att bedöma när det är fråga om en abort då det gäller att välja mellan moderns och fostrets liv. Gränsen mellan sociala och medicinska skäl flyter ganska mycket samman, men som docent Ingelman-Sundberg säger, det har

Forts. fr. sid. 7.

Den positiva...

Men redan innan Patrick Nilsson engagerades i bondeförbundet hade han anförtrotts kommunala uppdrag. Numera har han gått igenom praktiskt taget hela skalan och är som tidigare sagts ordförande i fullmäktige i Himledalens storkommun. Landstingsman blev han 1942 och har deltagit i förvaltningsutskottets arbete sedan 1947. Vid flera riksdagsval har han kandiderat på bondeförbundets valsedlar och har innehaft första suppleantplatsen för länsrepresentanterna i andra kammaren både efter 1944 och 1948 års riksdagsval. Vid valet till första kammaren för Hallands och Kronobergs län 1950 placerades Patrick Nilsson som suppleant för Fridolf Jansson i Benestad och inträder, som vi tidigare meddelat, vid årsskiftet i första kammaren, då Fridolf Jansson flyttar över till den folkvalda.

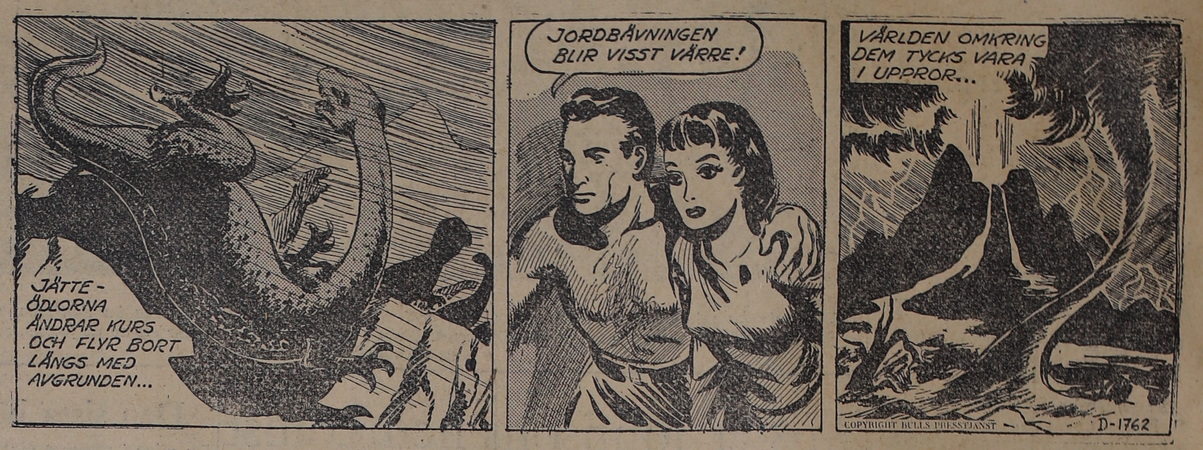
Patrick Nilsson har alltså en lång politisk bana bakom sig. Han är väl förtrogen med landsbygdens speciella problem och kommer utan tvivel att bli en varm förespråkare för en positiv landsbygdspolitik då han nu får tillfälle förfäkta bondeförbundets politiska idéer i rikspolitiken.

Ragnar.

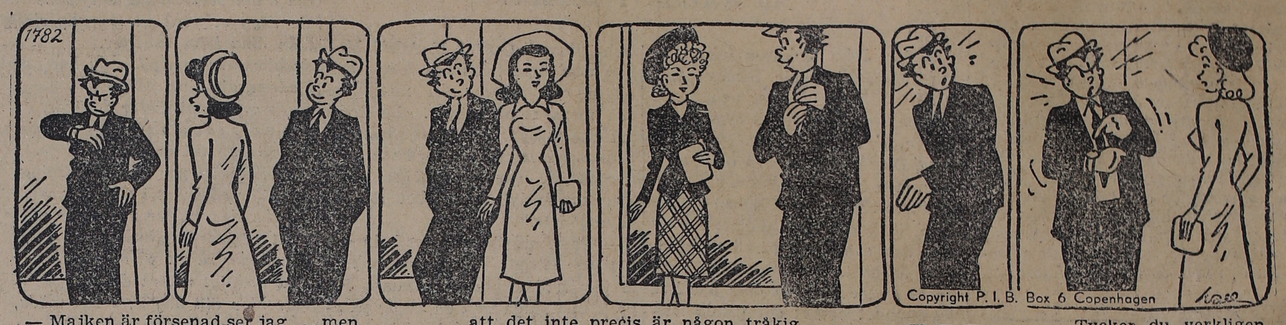
JUKAN

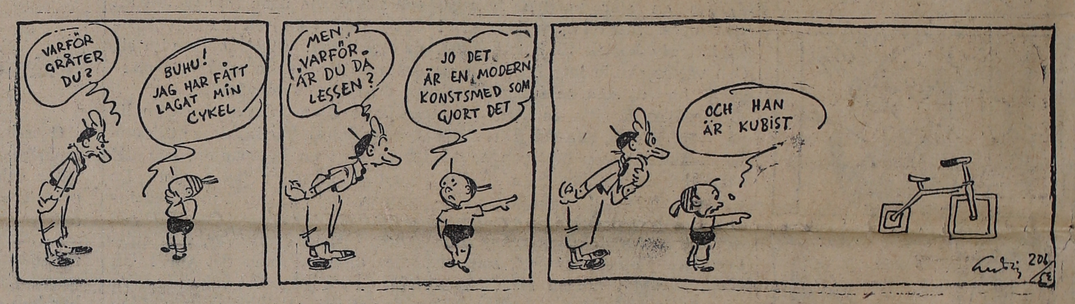
ALLAN KÄMPE

FILIP OCH MAJKEN

Basker Ville & Co

KOMMUNALSKATTEN i Stockholm har blivit något av ett triangeldrama tycker Aftonbladet (fp), som ogillar att socialdemokraterna vill sänka skatten med 50 öre:

Liksom förra året föredrar socialdemokraterna att av taktiska skäl komma under. Det är raka motsatsen mot i rikspolitiken. Förra gången var underbudet en hel krona. Det lät lockande, men om den vägen beträtts hade det blivit höjning i år i stället.

Nu är socialdemokraternas bud 10 kr., och det har gått vidare till högern, beledsagat med en socialdemokratisk förhoppning om enighet mellan dessa båda partier. Högern lär väl knappast kunna ta på sitt ansvar att budgeten går med underskott, men det är ännu ovisst hur den ställer sig.

Postverket.

Avsked med pension har beviljats postmästare Elsa Sekt, Båstad, från 1 april.

Ett ord på vägen

30 OKTOBER.

David hämtade styrka hos Herren sin Gud.

Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord. — Jag vet på vem jag tror, och jag är viss om, att han är mäktig att för "den dagen" bevara vad, som har blivit mig betrott.

Jag åkallade Herren i min nöd och ropade till min Gud. Han hörde från sin himmelska boning min röst, och mitt rop inför honom kom till hans öron. De överföllo mig på min olyckas dag, men Herren blev mitt stöd. Han förde mig ut på en rymlig plats; han räddade mig, ty han hade behag till mig.

Jag vill lova Herren alltid; hans pris skall ständigt vara i min mun. Min själ skall berömma sig av Herren; de ödmjuka skola höra det och glädja sig. Loven med mig Herren, låtom oss med varandra upphöja hans namn. Jag sökte Herren, och han svarade mig, och ur all min förskräckelse räddade han mig. Smaken och sen att Herren är god; säll är den man, som tager sin tillflykt till honom.

PREDIKOTURER

Uppsala hos K. Salomonsson fredag kl. 19 väckelsemöte. Ch. Berg, sångarna.

Ekeryd Betania lördag kl. 10 juniormöte. Söndag kl. 11.30 predikan. Ch. Berg, H.H.N. församlingsoffer

---

Kvarskatt på en halv miljon kr. I dagarna får en person i Allbo härad, Småland, en något oväntad present, nämligen en skattsedel, där han i kvarskatt krävs på den nätta summan av en halv miljon kronor, vartill kommer den nya straffräntan på 23,000 kronor.

Det är främst de stora skogs- och virkesförsäljningarna i fjol till rekordhöga priser, som nu spökar hos skattenämnderna.

MARJA

Berättelse från fjället av Astrid Väring

(47)

Marja sökte därför intala sig lugn, när hon åter lade sig bakåt i pulkan — hennes hand höll endast helt lätt i tömmen. Nu bar det åter i väg, i ilande trav, vägen var ju redan upplöjd av pulkan. Med ögonen svidande av yrsnön låg Marja där och sökte uppfånga ett tecken till att de voro på rätt väg. Men inte en enda bläcka kunde hon se i träden, de voro till hälften täcka av flen, den tunga, våta snön frös till is uppefter stammarna, så fort den fallit ner.

Till slut tyckte hon, att alla träd voro sig lika och alla stockar och stenar de, som hon nyss sett. Men framåt bar det alltjämt över tuvor och stubbar, så att snön yrde omkring dem.

Herken måtte nu alldeles ha lämnat farbar väg, förmodligen hölls han efter någon gammal spångad sommarväg. Med förtvivlan i hjärtat insåg Marja, att de kommit alldeles vilse. En natt i skogen i detta kalla, våta väder var vad som troligen väntade dem. Det skulle gossen aldrig överleva! Vad hon först och främst måste se till, var att få tak över huvudet för natten, var det så bara i en usel utmarkslada.

Men hur hon spejade och spanade mellan träden med ögon, värkande av trötthet och ängslan, kunde hon ej upptäcka minsta skymt av lada eller koja. Nej, de fingo nog göra sig en granrisbädd i skogen, stjälpa pulkan över sig och lämna sig i Guds hand. Men ändå kunde hon ej släppa hoppet om en bättre tillflykt utan lät renen fortsätta.

Den stora renoxen började redan bli alldeles utmattad, flämtande och genomvåt av svett släpade han den tunga pulkan genom snömassorna. Krafterna höllo tydligen på att ta slut på allvar, men alltjämt drog han och drog dem framåt som i feber.

Det började redan bli skumt — då tyckte Marja, att hon kände igen sig. Den där torrfuran med den underliga, tredelade kronan — hade hon ej sett den förut? Och den långa vedkasten av tjärstubbar — den tydde på grannskap av folk. Hon repade åter mod, kanske hade de ej så långt till människor ändå!

Gossen bredvid henne ynkade allt jämmerligare på mat, han hade ej fått något i sig sedan morgonen, våt var han nog också, den lille stackaren. Raskt lindade hon tömmen kring den högra armen, lossade varligt banden, som höllo honom, blottade bröstet i snökylan och lade barnet till sig med vänstra armen. Renen gick nu nästan gående i djupsnön, hans breda bogblad höjde sig alltmera flämtande för vart andetag.

Marja var så upptagen av barnet, att hon glömde att se efter vägen. Först när herken plötsligt stannade med ett ryck och ett stönande och kastade sig på sidan ner i snön, vaknade hon till och såg upp.

Då fick hon se, att de åter stodo vid myren, som de lämnade på morgonen! Nere vid själva myrkanten stodo de mitt uppe i de frusna gråvidessnåren. Framför dem bredde sig kalmyrens vita, ödsliga yta. Alldeles vid sidan av pulkan, nästan under renens fötter gapade ett mörkt hål, en vak i isen, där det svarta, glanslösa myrvattnet porlade upp. Över deras huvuden hängde de förpinta torrgranarna sina släpande sorgedok av den svarta manlaven!

Förstenad satt Marja där och såg sig omkring. En hel dag bortkastad på villo vägar, en hel dag till ingen nytta! Och renen låg där så utmattad, nästa dag skulle de ej hinna långt.

Gossen grät, hon tyckte, att hans ögon voro matta, han måtte väl ej vara sjuk. Snön föll på hennes bara bröst — hon kände det ej i sin oro. Endast en tanke tröstade henne — nu skulle de åtminstone ha tak över huvudet till natten. På andra sidan myren tyckte hon sig skymta ladan, där de legat förra natten. Dit måste de nu med detsamma.

Beslutsamt ordnade hon sina kläder, lade åter ner barnet i pulkan och gick fram till renen för att söka få honom på benen igen, men han lade sig bara allt mera trilskt till rätta i snön. Marja gav sig dock ej i första taget, all hennes rädsla för renens ilska hade försvunnit, nu tänkte hon bara på räddningen, fristaden, hennes tålamod med det envisa djurets nycker var slut. Med slag och sparkar lyckades hon äntligen få herken upp på benen igen och rusade så tillbaka till pulkan och kastade sig åter upp i den.

Då — vem kan säga, vad som skrämde herken? Kanske ett snöschok, som rasade från torrfuran bakom dem, kanske en tjäders tunga uppflog i skogsdunklet? Skygg, darrande av skräck och trots stod den där en sekund som fastnaglad med öronen på spänn — lade så med ett utav i vildaste sken utåt den vida myren.

Det blev en färd, det! Nog hade farten varit stor förut, nu var den vild som den lössläppta fjällvindens. Aldrig hade Marja varit med om maken — luften susade dem kring öronen likt en brusande orkan, snön ville ta andan av henne. Ångestfullt gömde hon gossens huvud mot sitt bröst för att skydda åtminstone honom.

Rakt utåt myren bar det — strändernas svarta granar flögo förbi likt flyende vålnader, svepta i trasor. Flövattnet sprutade under herkens klövar, isarna hade redan börjat tina på ytan. Det stänkte över pulkan ända långt upp i ansiktet på henne.

Vart bar det, hur gick det, hur skulle detta sluta? Oupphörligt kastade renen åt sidan, i vanvettig ångest och skräck skyggade den för sin egen skugga, pulkan vaggade som ett skepp i snönöd, var minut hotade den att stjälpa. Endast med uppbjudande av alla sina krafter lyckades Marja att hålla den på rätt köl. Med ångest sade hon sig, att hon borde kasta sig ur släden med barnet för att rädda dem båda! Men gjorde hon det, skulle både rénen och pulkan vara förlorade — att hinna en flyende ren var som att söka fånga fjällstormen. Nej, hon fick väl söka hålla sig kvar i det längsta, kanske fanns det en möjlighet till att herken lugnade sig, när han väl kommit över på den andra sidan och kände igen sig borta vid myrladan.

Men vad var det, som skymtade där framme, svart och hotande mellan snöyrans lyftande slöjor? Var det stranden — hade de redan nått land? Nej, nu såg hon det — en vak var det, ett brett, gapande bälte tvärs över sen. Och i sin vansinniga skräck, förblindad av snö och skrämsel, styrde renen rätt på vaken! Ej en sekunds tid till eftertanke — snabbare än blixten hade Marja åter fått tömmen av handen och kastade sig så med barnet handlöst ur pulkan. Flämtande och andlös låg hon en stund med barnets ansikte nere i issörjan och väntade på vad som komma skulle.

Ännu några tunga, klaskande steg i ismodden av ilsnabba klövar — så med ens ett väldigt brak av bräckande isar — ett vilt plaskande och stönande, så till slut ett dödsskrän, något mitt emellan rytande och grymtande, så vilt som den döende vajans efter kalven! Sen blev allt tyst.

Orörlig låg Marja kvar, hon vågade ej lyfta huvudet, fast snösörjans kyla isade henne in i märgen. Först när varje ljud upphört, reste hon sig varligt på armbågen och såg sig omkring.

Hon låg alldeles nere vid vakkanten med barnet. Endast några meter ifrån dem gapade den svarta klyftan, där renen försvunnit. Ej ett spår syntes längre av den — den tunga pulkan hade dragit den med sig i djupet. Pietus herk, hans trogna körren, tamrenen, som ätit ur degfatet i mor Annis kök! Marja grät över honom, där hon låg, men hon visste, att hon ingenting kunnat göra för hans räddning.

Och nu gällde det annat — barnet och henne själv. Hon var redan genomvåt av det iskalla snövattnet, där hon låg, ej heller gossen hade hon alldeles kunnat skydda för vätan. De måste fortast möjligt under tak, om de skulle kunna rädda livhanken. Yr och lemmen reste hon sig, hon hade knappast smakat en matbit på hela dagen, bara nupit sig en bit rieska ur videkorgen.

(Forts.)